

ՐԱՅԵՐԻՍՍ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$5.00

Published by H. K. Krikorian, 207 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. VIII, No. 28, July 10, 1926

Հիւլտ 8, Նո. 28, Յուլիս 10, 1926

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ԱՄԷՐԻԳԱՏԱՔԻ ՀԱՅ ԱՌԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆԼԱՐԸՆ

ՄԻԻՍԹԱԳՊԷԼԻ

Դ.

Հայ Աւետարանականներն մէվճուտիյէ-
թինի միւսթաղալէլտէ հըֆղ էթմէք իշին տի-
կէր մուհիմ պիր չէյ,

3. ԹէԱվիին ՏիՐ (Գործակցութիւն) : Հայ
Աւետարանականներն այրը պիր վիւճուտ մա-
զամընտա տէվամ էթմէսինի արզու էտիյոր ի-
սէք, մազսէտիմիզ այրըլըլը թէչվիզ էթմէք տէ
յիլ տիր : Մէյտանտա միլլի հայաթըմըզա կէ-
րիւլէճէք մուհիմ իշին վար տա, անլէր ի-
շին պունլարըն քէնտի մէվճուտիյէթլէրինի
հըֆղ էթմէսի լազըմ տըր տէյորըզ : Մէսէլա

ա) Բարեգործական իշին վար, անլէրտէ
Լուսաւորչական Բողոքական պիրլիքտէ իշին-
լի տիր : Որըլար մէսէլէսի, մուհաճիւրլէրին եէր
լէշտիրիմէսի, մուհաճիւրլէրին հայաթընը թէհ
տիա էտէն իլլէթլէր մէսէլէսի, կէնճլէրիմիզ
աիլէ թէչքիլինէ միւսաիտ հալլարտա պուլուն-
մատըլարը իշին միլլէթիմիզին աիլէ հայաթը
թէհլիքէտէ տիր, իմտի աիլէ վէ իւնսի աիլազ
մէսէլէսի, պունլար կիպի պիր չօզ մէսէլէլէր
էօնիւնտէ պուլունույոր ըզ քի անլէրին հալլը-
նա ճիւմլէմիզ պիրլիքտէ չալըմազ կէրէյիզ :
Պունլար իշին Լուս., Բող. Փարզը Եօզ տըր :
Ճիւմլէմիզ պիրլիքտէ տիւշինմէլի իզ, ճիւմ-
լէմիզ պիրլիքտէ վէրմէլի իզ, վէ պիրլիքտէ
իշինմէլի իզ :

Վազըա շիմտի պիլէ պու կիպի իշինտէ
պիրլիքտէ իշինմէլիք վար տըր : Լաքին իշին-
րիմիզտէ լազըմ կէլէն ինթիզամ վէ թէչքիլաթ
օլմատըլընտան չօզ եանլըլար վուզու պուլուն-
յոր : Վէ օ եանլըլար սէպէպինտէն իշին գի-
յան չէքիյոր :

բ) Մէքթալլէրնէ թէավիւն լազըմ տըր :
Իպթիտատէն պէրու Լուս., Բող. մէքթալլէրի
այրը օլարազ տէվամ էթմիշ տիր : Պունա պա-
զը հազըլը սէպէպլէր վար տըր : Պիրիսի չու
տըր քի մէքթալլէրիմիզ միլլի մէքթալլէր օլ-
մազտան գիյատէ յարանուանական միւլէսսէ-
սաթ օլմուշ տըր : Պու սօն սէնէլլէրտէ պիր տէ
կուսակցական միւլէսսէլէր օլմաղա պաշլամըշ
տըր : Պու սէպէպլէր հէր քէս քէնտի յարան-
ուանութիւնընը վէ եա կուսակցութիւնընը մու
հաֆաղայա չալըմըշ տըր : Պունըն Փաիտէլի
ճիհէթի տէ օլմուշ, մազարրաթը տա օլմուշ
տըր :

Լաքին շիմտի ազգային հայաթըմըզ էօյլէ
պիր հալ քէսպ էթմիշ տիր քի պու մէսլէյէ խի-
թամ վէրիպ մէքթալլէրիմիզի պիր էսասա կէ-
րէ իտարէ էթմէլլիյին վազթը կէլմիշ տիր :

Վազաա պու կիւն ճիւմլէ մէքթալլէրիմի-
զի լէյիք եանի աշխարհական եաիւրպ ճիւմլէ
տինի թալիմ վէ թէտրիսաթը անլէրտէն գալ-
տըրմազ էֆքեարընը գապուլ էտէմէյիզ : Ամէ-
րիզա քէնտի միլլի մէքթալլէրի իշին էօյլէ
պիր մէսլէք թութմըշ իսէ օնըն տա պիր սէպէպի
վար տըր : չալիրտլէր՝ Գրիսթիան, Եհնուտի,
Իսլամ, Չինլի, տինլի, տինսիզ էհալինին էվ-
լատլարը օլտուղունտան մէքթալլէրտէ հէր
հանկի պիր տինի թէտրիս էթմէյէ իթիրազ է-

տէնլէր պուլունտու: Պիզտէ հալ էօյլէ տէյիլ տիր: Պիւթիւն միւլէթ պիր վէ տինլէրի պիր տիր: Պինաէն ալէյհ պիւթիւն միւլէթճէ պիր ճինա թալիմ ու թէրպիյէ ալմազ իսթէյօր իսէք, մէքթէպլէրտէն յարանուանական ունսուրը գալ տըրըպ, անլէրի կուսակցական թէէսիրտէն սալիմ սագլայապիլի իսէք, այնի վագթտա Գըրիսթիանլըղըն էսասի մէպտէլէրի իւզէրինէ միւ էսսէս պիր ախլագի թէտրիս պուլունտուրուր իսէք, ճիւմլէ մէքթէպլէրիմիզի պիր իտարէ ալթընտա պուլունտուրմագտա պիր մահզուր գալ մազ:

Վագաա պունը տէր հալ եափմագ կիւճ տիր: Լաքին էկէր մագսէտի կէօզ էօնիւնէ ալարագ ճիտտէն վէ խալիսէթլէ չալըըլըրսա պունըն իճրասընտա իմքեանսըզ պիր շէյ եօզ տըր:

Շահիրտլէրին յարանուանական թէտրիսի, էկէր լազըմ իսէ, հէր պիր վալիտէյնին ախտ օլտըղը քիլիսէտէ Կիրակի կիւնլէրինտէ իճրա էտիլէ պիլի:

Պէօյլէ պիր փրօկրամ եէթիմխանէլէրիմիզ իչիւն տէ ամէլի տիր, անլէրտէ տէ թաթպըզ էտիլէպիլի:

Պու խուսուստա տախի հէր թարաֆճա գանաթպախչ պիր մէսլէք պուլմագ շիմտիլիք կիւճ կէօրիւլիւր իսէ տէ զաննըմըզա իմքեանսըզ տէյիլ տիր: Էկէր հէր թարաֆտան փարթի զայրէթի կիւթմէք գալգար տա միւլէթին բւմիւմի վէ միւսթագպէլ խայրը հիսապա ալընըր իսէ, պիր ամէլի եօլ պուլմագ միւմքին տիր:

դ) Կեմնլէրին քէրպիյէսիմնէ թէալիւն լազըմ տըր: Մէքթէպլէրտէն տիշարտա պուլունան կէնճլէրիմիզին թալիմ ու թէրպիյէսինճէ թագըզ էտիլէճէք մուհիմ պիր մէյտան վար տըր: Պու միւնասէպէթլէ տէրխաթըր էտէլիմ քի թէհճիր եիւզիւնտէն կէնճլէրիմիզին էփէյի պիր սընֆը իպթիտաի թալիմ ու թէրպիյէտէն մահրում գալմըչար տըր: Շիմտի իսէ ֆարգըր մէմլէքէթլէրտէ հայաթ միւճահէտէսինէ թութուլմուզ օլտուղլարընտան թալիմ ու թէրպիյէ իչինի իհմալ էթմէյէ մէճպուր օլույօրլար: Պունլարըն ազլի վէ ախլագի թալիմ ու թէրպիյէսի իչիւն խուսուսի ճէհտլէր սարֆ օլունմագ իսէ, իլէրուտէ միւլէթէ պիր պէրէքէթ օլմագլար: Պինաէն ալէյհ պէօյլէլէր իչիւն Y.M.C.A. լէր, կրթական գլուպլար, կէճէ մէքթէպլէրի, դասախօսութիւնլար լազըմ տըր: Պու իչտէ

Լուս., Բող. եօզ տըր: Միւթթէֆիզէն թէշքիւլաթլար օլմալը վէ մուհիմ իչլէր կէօրիւլմէլի տիր:

դ) Քիլիսէնէ թէալիւն լազըմ տըր:

Պու էն զիյատէ նագիք, եինէ տէ էն մուհիմ վէ հայաթի պիր մէսլէլէ տիր:

Պու ճիհէթտէ իշտալըդ էն գօլայը օլսա կէրէք: Ճիւմլէմիզ պիր տինէ ախտ իզ, ճիւմլէմիզ այնի Գրիստոսա թապի իզ, ճիւմլէմիզ պիր Քիթապ ը Մուգատտէսէ ինանըր ըզ: Ճիւմլէմիզին Բապպը խըտմէթ գանունը տէյու մուհապպէթ գախտէսինի պիզէ ֆարզ գօյմըշ տըր: Շու հալտա ուֆագ թէֆէք ֆարգլար պիլի թէալիւնտէն կէրի գօյմամալը տըր: Լաքին կէլ կէօրէլիմ քի Քիլիսէ թէշքիւլաթլ Գրիսթիան լարը ալըրան էն գուվլէթլի պիր սէպէպ օլմուշ տըր:

Հալ շու քի էկէր շու պիշարէ միւլէթիմիզէ պու տիւշկիւն հալինտէ տէյըրլի պիր խըտմէթ իֆա էտէճէք իսէք քիլիսէ հայաթմըզ անա պիր մանիէ օլմալը տէյիլ, պէր աքս անը թէշլիք էտէն պիր գուվլէթ օլմալը տըր:

Պու սըրատա էվլէլա գարիյունը պիր եանլըշտան սագընտըրմագ իսթէրիզ: Տինի վէ քիլիսէվի մէսէլէլէրին պիր էհէմմիյէթի եօզ իմիշ տէյու տիւշիւնմէյէլիմ: Պու կիւնլէրտէ ալարմըտա պու ճիհէթէ տօղրու գուվլէթլի պիր մէյլ վար տըր: Ազատ էֆքեարըլըզ թասլայան քիմսէլէր տէյօրլար. «Քիլիսէ վէ տին մէսէլէլէրի էհէմմիյէթլէրինի զայ էթմիշլէր տիր: Օ պահսլարը պրագալըմ տա, պաշգա մէսէլէլէրէ տէօնէլիմ:» Պու Ֆիքըր տօղրու տէյիլ տիր: Պիզ քէնտի տինի իթիգատլարըմըզա էհէմմիյէթ վէր մէքլէ պէրապէր, տիկէրլէրին էֆքեարընա միւսաատէլի պուլունմագը էօյրէնմէլի իզ:

Էրմէնիլէր տէհրլէրտէն պէրու տինի իթիգատլարընա էհէմմիյէթ վէրիպ, թէատտի վէ իշքէնճէլէրէ րազմէն անլէրէ սատըզ գալմագլէ քէնտի ֆագիլէթլէրինի կէօսթէրտիլէր: Պու զիւզըյմէթ խազինէտէն անլէրի մահրում գըլմայալըմ: Էկէր Առաքելական քիլիսէյէ ախտ իսէն պիւթիւն գալպինլէ անը սէվ, էկէր Աւետարանական քիլիսէյէ ախտ իսէն անա ինան վէ անը սէվ: Անճագ տիկէրլէրին քէնտիլէր իչիւն ինան մագ հագըընը տա գապուլ էտիպ անլէրէ միւսաատէլի պուլուն վէ մուհապպէթ գախտէսի իւզըն անլէր իլէ պէրապէր իչլէմէյէ հագըր պուլուն:

Պուրուհի իւլէ քիւիսէլէր ալը ալը իշլէմէք լէ պէրապէր, թէսվիւն իշիւն, պիրիպիրիմիդին էյի քարափլարընը կէօրմէյէ չալըշալըմ: Մէսէլա, Առաքելականլար սիմպօլիզմէ հհհմմի-յէթ վէրիւր, Աւետարանականլար բուհանիյէթի թէէյիտ հտէր: Տինի հայաթտա հէր իքիսինին տէ եէրի պուլունտուղունը տէրիսաթըր հտէլիմ:

Պազէն պաշտօնեալաք պիրիպիրիմիդին միմպէրլէրինէ տալէք էտէպիլիլիլէր, վէ պազը միւ նասէպէթլէրտէ ճէմասաթլարը պիր արայա կէթիրէրէք պիրլիքտէ խըտմէթլէր կէօրէպիրլիւ-լէր: Վէ էվվէլմէ զիքը էթտիյիմիդ կիպի նիչէ բարեգործական իշլէրտէ գործակցութիւն եա-փապիլիլիլէր:

Ճէմասաթլարըմը պիրիպիրլէրինէ զարիպ վէ էնէպի գալմամալը տըրլար:

Յ. Գ. Գ.

ԳԱԹՕԼԻԲ ԳՕՆԿՐԵՍԻ

Շիգափօտա Յունիս 20տէն 23տէք ագտ օլունան Գաթօլիք Գօնկրէսի նիչէ ճիհէթլէրտէ զայէթ չայան ը տիգզաթ պիր Գօնկրէս իտի: Իճրա օլունան խըտմէթլէրտէ կէօրիւլէն հաշմէթ վէ թէմքին հիւսն վէ ազամէթ միսլի նա-տիրէն կէօրիւլմիւշ հալլար իտի: Սօն իճթիմա-տա պիր միլիօն քիշի հազըր իտի տէնիլիյօր: Պիլա շիւպհէ պու գատար պէօյիւք պիր ճէմասա-թըն, իճրա օլունան թէմքինլի մէրասիմին վէ օլ մէրասիմի իճրա հտէնլէրին սամիուն իւզէ-րինտէ հաիզ պուլունտուղլարը նուֆուղըն թէէ-սիրի փէք տէրին օլմուշ օլմազ կէրէք տիր:

Լաքին տիւնեանըն հէր թարաֆընտան վէ 40ը միւթէճալըզ մէմլէքէթլէրտէն կէշմիշ օլան պու պիր միլիօն ճէմասաթըն պու Գօնկրէս-տէ իզհար էթմէյէ չալըշտըզլարը մագսէտ տա-հա զիյատէ ճալիպ ի տիգզաթ տըր: Ասլ մագ-սէտ Գաթօլիք քիլիսէսինին էսասընը թէշքիլ է-տէն թալիմի էվվէլա քէնտի ազալարընըն վէ օօնրա քիլիսէտէն տիշարտա պուլունանլարըն Ֆիքրինէ վէ գալպինէ թագտիմ էտիպ օլ պապ-տա իմանը թագվիյէ վէ թէվսի էթմէք իտի: Գաթօլիք քիլիսէսինին մէրքէզի գուվվէթի պա-տարազ վէ պատարագտա իճրա օլունան գոյա-փոխութիւն տըր:

Պու. «Ջաղորդուիւն» Գօնկրէսի իտի: Վէ Փափա հազըթլէրինին վէքիլի վէ պէրապէրին ճէ օլան տիկէր բուհպանլար օրատա պատարազ

խըտմէթինի իճրա հտէրէք օլ խըտմէթլէրտէ հազըր պուլընան ճէմասաթա վէ պիւթիւն տիւն-եայա իւան էթտիլէր քի պատարագտա թագ-տիս էտիլէն էքմէք վէ շարապ հազիգաթ ը հալ-տա Քրիստոսըն թէնինէ վէ գանընա թահվիլ օլմուշ օլարազ օրատա Քրիստոս քէնտիսի տիրի հուղուրուլա պուլունմուշ տըր, վէ օլ խըտ-մէթէ իշթիրաք էտէն միւթինլէր օլ Քրիստոս-լանմըշ օլան անասըրա իպատէթ էտէրէք Քրիս-տոսա վէ անըն վէրտիյի խէլասա նաիլ օլույօր-լար:

Պունը օլ Գօնկրէս էսնասընտա վազ վէրէն եպիսկոպոսլար վէ օլ միւնասէպէթլի նութք է-տէն աշխարհականլար միւքէրէրէն թէէքիտ էյլէտիլէր: Վէ պունը էօյլէ գուվվէթլի լիսան վէ ճիտտի գանըշ իւլէ սէօյլէտիլէր վէ իճրա է-տիլէն մէրասիմի էօյլէ թէմքինլի վէ հիւրմէթլի պիր սուրէթտէ իճրա էյլէտիլէր քի օլ եիւզ պին-լէրմէ էհալինին գալպի իւզէրինտէ արզու օլունան նէթիճէյի հասըլ էյլէտիքլէրինէ շիւպ-հէ ճաիզ տէյիլ տիր: Ճէմասաթըն ճիւմլէ խըտ-մէթլէրտէ կէօսթէրտիլի իհթիրամ վէ տիզ իւզէ րինէ կէլէրէք գըլտըզլարը սէճտէլէր պունը իս-պաթ էտիյօր իտի:

Օլ խըտմէթլէրէ իշթիրաք էտէնլէր պատա-րազըն էհհմմիյէթինէ, գոյափոխութիւնըն հա-գիգի օլտըղընա վէ հէր պիր Գաթօլիյի պա-տարագա իշթիրաք էթմէք մուգատտէս վագի-ֆէսի օլտըղընա տահա գալի պիր իմանլէ պու Գօնկրէստէն ալըլմըշ օլմազ կէրէք տիրլէր:

Գաթօլիք քիլիսէսինին պու շիւպհէլէր ա-րընտա քէնտի իման վէ իթիգատընը պէօյլէ ա-լանի վէ գուվվէթլի պիր սուրէթտէ տիւնեա է-ոնիւնէ գօյմասը վէ ճիւմլէ պէշէրիյէթի օլ իմա-նա տալէթ էթմէսի չայան ը թագտիր տիր: Պիր քիմսէ եա պիր քիլիսէ հէր նէյէ ինանըյօրսա օլ ինանտըղընա ճիտտէն ինանմազ վէ ալէմ միւ-վէճճէհհսինտէ անը թէէյիտ էթմէք վագիֆէ-սի տիր:

Պու սըրատա Ամէրիգանըն Փրօթէսթան է-հալիսինին Գաթօլիքլէրին պու Գօնկրէսլէրինէ կէօսթէրտիքլէրի միւսաատէ վէ հիւրմէթ տա-լի չայան ը թագտիր տիր: Կէրէք Փափանըն վէքիլի կէրէք պու Գօնկրէս միւնասէպէթլիլէ պէյան ը էֆքեար էյլէյէն Գաթօլիք բահիպլէր Փրօթէսթանլարը տալի Գաթօլիք քիլիսէսինին աղըլը իշինէ տալէթ էթտիլէր իսէ, Ամէրիգա-լըլար իհթիրամլէ անլէրին քէլամլարընը տին-

լէտիւնէր: Պոլ տիւրար պղատ տիւրար տըր վէ հէր քէսին քէնտի իմանընը հըֆզ վէ անը սէրպէս-թանէ վազ էթմէսինէ միւսաստէ վար տըր:

Պոլ միւսասէպէթլէ շու պիր նօգթայա նա-զար ը տիւգաթ տալէթ էթմէք իսթէրիզ քի, պոլ Գօնկըէսին թէէքիտ էէթտիլի խոռոտտա Փրօթէսթանլար Գաթօլիքլէրտէն Փարգլը տիւ-չիւնիւրլէր: Անլէր Հաղորդութիւնտա գոյափո-խոթիւնա եանի էթմէք վէ շէրապլըն Քրիստոս-սըն հաղիզի թէնինէ վէ գանընա թահվիլ օլ տոլղոնա ինանմաղլար, պինաէն ալէյհ օլ ա-նասըրա սէճտէ էթմէզլէր, լաքին պոլ Փարգ սէ պէպինտէն Գաթօլիքլէրի թահգիր էթմէքլիլի տէ ճաիզ սայմաղլար: Պազը պէօյիւք հաղիգաթ լարը Գաթօլիք վէ Փրօթէսթանթ Փարգլը սու-րէթտէ թէսավիլուր էթմիշ օլույօր: Իքիսի տէ ինանըյօր քի առէմլէր Քրիստոսըն քէֆարէթի իլէ խէլաս պոլուրլար: Իքիսի տէ ինանըր քի առէմլէրի մոլգատտէս գըլմագ իշիւն Քրիստոս իլէ շախսի միւլագաթ շարթ տըր: Իքիսի տէ ի-նանըր քի Քրիստոստա զահիր օլան Ալլահ էլ-եէվմ պէշէրիլէթ արասընտա վէ միւսինլէրտէ սաքին վէ ամիլ տիր:

Անճագ պիրի ինանըր քի Քրիստոս պիր տէ-ֆա գուրպան օլտու վէ թէքրար գուրպան օլ-մաղա հաճէթ պրագմատը, օլ պիրի գուրպանը (պատարագը) տէվմաթի պիր խըտմէթ սայար, պիրի հէր պիր Ֆէրտին տոլասըյլա Քրիստոսըն Բուհու օլ ճիտտի տոլայը արզ էտէնին գալպինէ էնտիլինէ ինանըր, օլ պիրի քեահինին տոլա-սըյլա Քրիստոսըն էթմէք վէ շէրապա էնտիլի-նէ ինանըր, պիրի բուհ ը ինանըն Քրիստոսլա տօղրոտան միւլագաթ էթմէսի իլէ գալպինին թագտիս օլուհաճաղընա ինանըր, տիկէրի իսէ միւսին պատարագա վէ հաղորդութիւն անասը-րընա իշթիրաք էթմէքլէ Քրիստոսը քէնտի գալ-պինէ ալտըղընա ինանըր:

Պոլ Փարգլար Գաթօլիք վէ Փրօթէսթան քի լիսէլէրի պիրիպիրլէրինտէն այըրմըշ իսէ տէ, անլէր պոլ իքի սընֆ միւսինլէրի Քրիստոստա օլան պիրատէր մուհապպէթինտէն այըրմամա-լը տըրլար: «Բապալմըզ Յիսուս Քրիստոսը խա լիսանէ սէվէնլէրին ճիւմլէսինէ ինայէթ օլսըն» Եփես. 6. 24:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՆԱՄԱԼԻԻՄ ՔՐԻՍՏՈՍ

«Սիգիմ արանըգտա պիւմէտիլիմիգ պիր քիսսէ տուրույօր:» Յովհ. 1. 26:

Վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս Եէհուտիլէտէ պէօյիւք պիր հարէքէթ մէյտանա կէթիրմիշ ի-տի: Տէհրլէրտէն պէրու գուլագլարը աղըրլաշ-մըշ օլան Եէհուտիլէր՝ անըն սատէ վէ քէսքին քէլամլարընտան սարսըլտըլար: Անը տինլէմէք իշիւն հէր պապէթտէն առէմլէր եանընա թօփ-լանըպ՝ հաթթա անըն էլի իլէ վաֆթիզ օլուհ-տուլար: Անըն շէօհրէթ քէսպ էթմէսի գաղղուզ լարըն գալպինտէ ինճէ պիր աղըր մէյտանա կէ-թիրտի, վէ զարիպ պիր մէրագ ույանտըրտը:

Իմտի Երուսաղէմտէն քեահինլէր վէ Ղեւի-լիլէր կէօնտէրտիլէր անըն քի՞մ օլտուղոնը, վէ քէնտի հաղգընտա նէ՛ տէտիլինի անլամագ իշիւն: Վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս քէնտինէ կէլէնլէրէ ճէվապ վէրիպ տէտի, «Պէն նէ՛ Քր-իստոս ըմ, նէ Եղիա, վէ նէ՛ տէ փէյլամպէր-լէրտէն պիրի»: Եալընըզ պիր սէտա, էյի խա-պէրի թէպիլիզ էտէն սատէ պիր վասըթա իմ: Պէն Մէսիհին կէլիլինի իրան էտէն պիր տէլլալ Եախօտ պիր թէշրիֆաթճը իմ: Պէն մէսէլէ օլ-մագ իսթէմէմ: Պէնիմ քի՞մ վէ նէ՛ օլտուղում մուհիմմ տէյիլ տիր, «Լաքին սիգին արանըգ-տա պիրմէտիլիմիգ պիր քիմսէ տուրույօր»:

Օլ քիմսէ Նաղարէթլի Յիսուս խտի: «Քէն-տինինքինէ կէլտի վէ քէնտինինքիլէր անը գա-պուլ էթմէտիլէր»:

Յիսուս վալիտէյն վէ թէալլիւգաթընա պի-լէ նամալիմ պիրի օլտու: Յիսուսը գապուլ էթ-մէյէն քէօյիւն իւզէրինէ աթէշ տէօթմէք իսթէ-յէն շայիրտլէր Անը անլայամատըլար: Անը փա-տիշահ էթմէք իսթէյէն էհալի, վէ սօնրա խաշ-լամագ իսթէյէն գալպալըզ Յիսուսըն բուհ վէ Ֆիքրինի տէրք էտէմէտիլէր: Պիրի սաղ վէ օլ պիրի սօլ թարաֆընտա օթուրմաղը արգու է-տէն Չէպէտիոսըն օղուլլարը Անը անլամագտան չօգ ուզագ խտիլէր: Նիգոդեմոս վէ Պիղատոս, քեահինլէր վէ քեաթիպլէր, Փէրիսի վէ սա-գուգիլիլէր Յիսուսը պիլէմէտիլէր:

Տէհրլէր կէչտի: Քրիստոսըն իսմի իլէ քի-լիսէլէր թէշէքիւլ էյլէտի: Քրիսթիանըզ իս-մինի ալան միլլէթ վէ հիւքիւմէթլէր մէյտա-

նա կէտիւնէր: Պիր Գրիսթիան քիթապէթ վէ մէտէնիյէթի զուհուր էյլէտի: Ինճիլ տիւն-
եանըն հէր թարաֆընա շայ օլտու: Ֆինուսն ը
զարիֆէ, Փէլաֆէ վէ իլմի իլահի Գրիստոսա
էն եիւքսէք պիր մէվզի վէրիպ Անը Ալլահան-
տըրտըլար: Իման իզարարլարը գապուլ օլունուպ
միւթէնէվլի ալին ու ատէթլէր վէ իպատէթ
չէքլէրի քիւիսէլէրէ կիրտիրիտի: Գրիստոսըն
նամընա էմսալըզ վազլար վէրիմիւ, կէրմի-
յէթլի տուալար օլմը, իլահի նաղմէլէր թէ-
րէնիւմ էտիւմիւ, վէ սըֆէթլէր գուլլանըլմը
տըր: Սայըսըզ մէզհէպ վէ Փըրզալար մէյտա-
նա կէլիպ՝ պիր պիրլէրինտէն ուղղաբառ վէ է-
յի, վէ թաիֆէլէրտէն չօզ էյի վէ տօղրու օլ-
տուգլարընը իտտիա էտիյօրլար: Ֆազաթ պու
գատար թէպտիլաթ վէ թէրազըրյա բաղմէն՝
Յովհաննէսին քէլամը պու կիւնքի Գրիսթիան
տիւնեա իչիւն տաիսի սահիւհ տիր: «Սիղին ա-
րանըզտա պիւմէտիյինիզ պիր քիմսէ տուրու-
յօր:»

Պէլի Գրիսթիան ալէմի Գրիստոսը պիւմէ-
յօր: Պու նէ՛ իֆթիրա տըր, նէ՛ միւպալազա, վէ
նէ՛ տէ պէտպինլիք տիր: Ինքեար էտիւմէզ վէ
աչըզ պիր էմը ը վազը տըր: Ալալմ թիմարէթ
ալէմինի: Գրիստոսըն նուֆուզը տիւքքեան վէ
Փապրիզանըն գափուսընա, թիճարէթկեանըն
վէ պանգանըն էօնիւնէ գատար կիտէր: Օրտան
իչէրիտէ Գրիստոսա տահա եէր վէրիմէմիւ
տիր: Օրտաա քեարփէրէսթլիք սալթանաթ սիւ-
րիւյօր: Աիւղ ու իթատա քրիսթիան՝ Մամօնայա
իպատէթ էտիյօր: Գրիսթիան հաֆթատա պիր
կիւն Գատիր ի Մուլթազ Ալլահա, վէ հաֆթա-
տա ալթը կիւն գատիր ի մուլթազ տալէրէ իպա-
տէթ էտիյօր: Գրիսթիան իլէ զայր ի Գրիսթիան
պիզմէտ սահիպլէրինի պիր պիրլինտէն թէֆրիզ
էտէմէզսին: Իքիսի ալին իփ իւզէրլինտէ, վէ ալ-
նի եօլտա օյնայօր: Թէրազըլիւմ էթմիւ սէր-
վէթլէր հապատան կէլմէյօր: Անլէր ինսան ճին-
սինին տէօքտիւլիւ գանլը թէրլէր, իպրաթտը-
ղը ազալէթլէր, վէ տիւքէթտիլի հայաթըն պէ-
հասը տըրլար: Աճէպա գաչ թիւճճար զամիրի
խալիս իլէ տէյէպիլիւր, քի պէնիւմ գազանճըմտա
պաշգասընըն զիյանը եօզ տըր:

Պու կիւն պիր չօզ էնլիւնէթլի վէ սատըզ իչ-
ճիլէր մահրուլիյէթ չէքիյօր, կէօզ եաչը իլէ
էքմէք եէյօր: Էվլատ վէ Փամիլեալարը փաշապ-
րալար կիւնիյօր, էրիյիպ թիւքէնիյօր: Նի՞ չիւն:

Ջիւնքի թիճարէթ վէ ումուր ալէմի Գրիստոսը
վէ անըն մէպտէլէրինի թանըմայօր:

Հիւֆիւմէթլէրէ պազալըմ: Տահա տիւնեա-
տա հիւ պիր Գրիսթիան հիւքիւմէթի եօզ տըր:
Պիզ աճը թէճրիւպլէր իլէ պուլտըզ վէ կէօր-
տիւք քի սիյասէթչինասլըզ Փէննի եալանճըլըզ
վէ հիւքիւմէթլէր միւմթազ խըրսըլըզ տըր:
Անլէր զամիրսիզ վէ Ալլահսըզ տըրլար: Արա-
լարընտա կիլլի լաքին շամաթալը պիր բէգա-
պէթ, քէօթիւ պիր հասէտ վէ հիյպէթլու ատա-
վէթ վէ միլլէթճիլիք հիւքմ սիւրիւյօր: Պիր
պիրլինտէն գօրզարլար, պիրպիրլինի չէքմէզ-
լէր, վէ պիր պիրլինտէն նէֆրէթ էտէրլէր: Օն-
լարըն պիր «Թիւրքիւսի» վար — միլլի մէն-
Փաաթ: Պու իսէ գաիֆ միլլէթլէրին պէլասը
վէ քեապուսը՝ վէ պիսուչ գալմլարըն էզիւմէ-
լէրինին վէ մահվընըն սէպէպի օլմուչ տըր: Ան
լէր Գրիսթիանըզ իսմինի քէնտի մէնֆաաթլա
րընա վասըթա վէ օյունճազ էթմիւ տիրլէր:

Պու մէսլէքլէրի Գրիսթիանլարը մէյուս վէ
լալ էյլէտիյի կիպի՝ Գրիսթիան օլմայանլարը
պիւն շաչըրմը տըր: Մօրկընթօ՝ պիր ենհու-
տի օլարազ, էվրօփա վէ Ամէրիգանըն Գրիս-
թիան միլլէթլէրինէ գարչը չու սուալը պիր շա-
մար կիպի Փըրլատիյօր: «Գրիսթիանըզ նէ՞
իչիւն վէ նէ՞ էսաս իւզէրինէ տուրույօր, պանա
սէօլլէյին»:

Իւնսի տաիքտէ պիւն Գրիստոսա եէր վէ-
րիւմէմիւ տիր: Տահա ատէմլէր արասընտա
քիւրսի տալասը, զէնկին վէ Փազիր, ալամ ը
նաս վէ ասըլգատէ, միւմթազ վէ զայր ի միւմ
թազ, սիյահ վէ պէյազ տէօյիւչլէրի վար:
«Գօմշունը քէնտին կիպի սէվէսին» տէյէն գա-
թըն բուհը օրատա եէր թուլթամը տըր:

Աճէպա Գրիսթիան ֆիլիսէ Գրիստոսը պի-
լի՞ր մի: Գիլիսէլէր վար քի օնտա Գրիստոս-
տան զայրի հէր չէյ վար: Ֆըրզա վէ մէզհէպ-
լէրին պիր պիրլինէ տօղրու թուլթալարը վա-
զիյէթ Գրիստոսըն բուհունա քիւլլիյէն գարչը
տըր: Բէգապէթ, ատապէթ, հասէտ, նիզալար
ումումի չէյլէր տիրլէր: Գիլիսէ թարիսի՝ սէ-
վէն Գրիստոսըն իւզէրինէ եափըրմը զալզա-
լար իլէ տօլու տըր: Ֆէրտի քիլիսէլէրտէ վու-
գու պուլան լիզումսըզ վէ նապէճա տալալար
պիզի մէճպուր էտիյօր սիւալ էթմէյէ քի աճէ-
պա Գրիստոսը թանը՞ր մը իզ: Իզրար էթմէլի
իզ քի քիլիսէլէրիւմիզտէ հաքիմ գուլվէթ մատ-
տի գուլվէթ տիր: Ատէմլէր քիլիսէյէ վէ տինէ

լայրդ օլան մէլգիի վերմէյօրլար: Օրտա հըրս ը շան վէ պէնլիք սալթանաթ սիւրիւյօր: Գիւլսէտէ իշտաշլըգ վէ խըզմէթ րուհը թէճէսսիւտ էթմէմիշ տիր: Պիրատէրլիք մուհապպէթի վէ ֆամիլիա քիւրրէ ի հավասը հքսիք տիր:

Բուհպանըն վագթը վէ գուվէթի քիլիսէ ազալարընըն Գրիսթիան օլմալարընա սարֆ օլունույօր: Նէ' զարիպ հալ, նէ' ճիկէրսուզ վագըա, քիլիսէտէ Գրիստոս նամալիւմ:

Գրիսթիանլար պիլէ հագիգի մանատա Գըրիստոսը թանըմայօրլար: Գրիսթիան Գրիստոսը չօգ մէտհ էտէր: Անըն հագգընտա զայէթ եիւքսէք տիւշիւնիւր: Իման իգըրարընը ճիտտէն վէ կէրմիյէթլէ սէօյլէր: Տուալարը հէրարէթլի վէ իպատէթի կէրչէք տիր: Լաքին ամէլի էօմ րիւ պունա թապան թապանա զըտտ տըր: Քըրիսթիան չօգ քէրրէ գօրգար քի էյէր Գրիստոսը հագիգի մանատա թանըր իսէ աճ գալըր, իշինի զայպ էտէր, իղթիհգա մատտէսի օլուր, վէ էօմրիւ կէօնէնմէգ: Գրիսթիան Գրիստոսը չօգ սէվէր, լաքին գազանճընըն եիւզտէ պիրինի պիլէ անըն իշինէ հիպա էտէմէգ: Գրիսթիան Յիսուսա չօգ հիւրմէթ էտէր՝ լաքին վագթընը, Ֆիքրինի վէ գուվէթիինի եէօքիւնէն քեար ու քիսալինէ վէրիր: Գրիսթիանլար աթիտէքի կէնճէ պէնգէրլէր: Նշանլըսընա շէօյլէ եագըյօր.— «Սէվկիւլիւմ, ճէմալընը կէօրմէք իշինէն էն եիւքսէք ուշրոմլարը թըրմանըր, վէ էն թէհիքէլի տաղլարը աշարըմ, եանընա կէլմէք իշինէ կէնիշ սու կէշիտլէրի եիւզէրէք կէշմէյի կէօգիւմէ ալըրըմ, վէ հուզուրընը կէօնէնմէք իշինէ Փուրթունալար, վէ սէյլլէրտէն կէշմէյէրաղի իմ»: Իմգասընը գօտուգտան սօնրա իւլավէ էտիրյօր.— «Եաղմուր եաղմաղ իսէ եարըն սէնի կէօրմէյէ կէլէճէյիմ»: Իշթէ Գրիստոսը պիւզ պէօյլէ թանըրըգ:

Ս. ԲէճէՊեԱն

ԱՄԷՐԻԳԱ ՍԻԹԻՉԸՆԸ ՕԼԱՃԱԳԻԼԱՐԱ

Եութհս Գըմփէնիւրն զազէթասը Ամէրիգա սիթիզընը օլաճաղ օլանլարա աթիտէքի թավսիյէտէ պուլունմուշ տըր.—

Էվիլէա, Սատրգ օլունուզ: Օյունտա, մէքթէպտէ, միւսահէպէնիգտէ սատրգ օլունուզ: Արգատաշլարընըղլա, մուալլիւմլէրինիզլէ, վալիտէյնինիզլէ օլան մուամէլլէրինիգտէ սատրգ օլունուզ: Քէնտի հագգընըղտա հիւքմ վէրիրքէն

սատրգ օլունուզ: Սատագաթը սիյրէթինիզին թէմէլ թաշը վէ էֆքեարընըզն էսասի խասսիյէթի եափընըգ:

Սանիէն. Ագլընըզը թէրպիյէ էտինիգ: Տիւնեայը իտարէ էտէն, մուալաֆֆագիյէթի թէմիին էտէն վէ խայր իշլէյէն գուվէթի ազլ տըր: Սատագաթ պիր ահմագտա պիլէ կէօրիւ սէ խօշ տըր, լաքին սատագաթ թէրպիյէլի ազլ իլէ պէրապէր պուլունուրսա հէմ սէնին իշինէ հէմ էհալի իշինէ զիգըմէթ պիր աթիյէ օլուր:

Սալիսէն, Մալիւմաթընը արթըր: Ազլա մալիւմաթ վէրիլիսէ անըն իլէ հէմ ազլի հէմ աիւլազի պիր չօգ մահսուլաթ մէյտանա կէլիւր: Սատագաթ վէ թէրպիյէլի ազլ ատէմի էյի պիր սիթիզըն եափար, ամմա մալիւմաթ նօգսանընտան ատէմ էօյլէ խաթալարա տիւշէպիլիւր քի մէմուլ օլունան խայրը իճրա էտէմէգ օլուր:

Իմտի պու պէօյլէք տէվլէթին լայրդ պիր սիթիզընը օլմագ իսթէյօր իսէնիզ, պու իւշ շէյէ տիգգաթ էտինիզ, սատագաթ, թէրպիյէլի ազլ վէ միւքէմէլ մալիւմաթ: «Էհալինին, էհալի իշին վէ էհալի վասըթասըյլա օլան» հիւքիւմէթ սիգտէն պունը մէմուլ էտէր:

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ

ԱՐՐԱՀԱՄ ԱՂԱ ՄԷՄԼԷԳԷԹՏԷ

Նիւ Եորքըն Վան Գօրթլէնտ փարք տէնիլէն էհալի պողչէսիւտէ րասթ կէլտիւմ Արրահամ աղայա: Յունիս այընըն եարընը կէշմիշ օլուպ հալա հավալար գըզմամըզ վէ արա սըրա եաղմուր եաղմագտա իքէն՝ օ կիւնիւ կիւզէլ պիր կիւնէշ վէ միւլայիւմ պիր հավա վար իտի: Պու սէպէպտէն հէր քէս տըշարը տէօքիւլիւշ իտիլէր:

Պաղչէ Նիւ Եորքըն շէմալի թարաֆընտա օլուպ՝ ազալլի 10,000 տէօնիւմ վիւսաթընտա, հէր թարաֆը եէշիլ չիմէն իլէ տէօշէլի, եիւզպիլիւրճէ աղաճլար վէ օրմանլըզլար իլէ գապլը զայէթ կէնիշ պիր մահալ տըր: Պուրասը սալթ էհալինին կէզիպ քէյֆ էթմէսի իշինէ մէճ ճանէն օնլարա թախսիս օլունմուշ տըր, վէ շէհրին հէր թարաֆընտան 5 սէնթ իլէ կէլինէ պիւմէք իւզրէ եէր ալթը վէ հավաի շմէնտըֆէրլէր իլէ հէր ճիհէթի րապթ էտիլմիշ տիր: Փարք

տիւզ օլա տախի օլմայըպ պիր չօգ թէփէլէրի» վատիւլէրի, տիւզ վէ եօղուշ եհրլէրի օլտուղու կիպի հէր թարաֆընտա չիմէնթօ վէ ասֆալթ-տան եափըլմըշ եօլլար տախի մէվճուտ տըր :

Փարքըն պիր թարաֆընտա 500 տէօնիւմ եհր իսթիապ էտէճէք դատար սէնաի պիր կէօլ եափըլմըշ օլուպ էհալի դայըղլար իչինտէ կէօլիւն իւզէրինտէ կէշթ ու կիւզար էտէրլէր : Եհր եհր կօլֆ, լաուճ թէննիս վէ սաիր օլունլարա մախսուս եհրլէր տախի եափըլմըշ օլուպ կէնճ-լէր մէճճանէն օրալարտա օյնարլար : Պունտան մատա պիր դաշ եհրտէ տէրէլէրտէն թապիի սու փունարլարը դայնայըպ՝ եէշիլ օթլար արասըն տան, աղաճլարըն կէօլկէսի ալթընտան ազըպ կիտէր : Իշթէ պու թապիի փունարլարտան պի-րինէ եազըն չայըր իւզէրինէ օթուրմուշ Ար-րահամ աղա սիկարասընը թիւթտիւրիւյօր իտի վէ կէրիտէն կէլտիլիմի կէօրիւր կէօրմէզ՝ դալ գըպ «Պուլուրըն մէմլէքէթէ պուլուրըն» պա-ղըրտը : Եանընա դօշուպ, «Հանկը՝ մէմլէքէթ Արրահամ աղա, նէրէյի՝ տէմէք իսթէյօրսըն» տէյու սօրտում :

«Հանկը մէմլէքէթի իսթէրսին. սէօյլէ սէ-նի օրայա կէօթիւրէյիմ» տէյիպ, էլինի պիր թարաֆա ուզատարազ, «Իշթէ թաթաւլա պու-լուրընըզ, Բումլար սիրթօ սէքիպ, Բումճա չա-լըպ թէրէննիւմ էտիյօրլար», տէտի, պիրազ էօթէյի կէօսթէրէրէք «Իշթէ Այնթապ չիյ թիւֆ թէ եօղուղույօր, լահմէճիւն իւսթ իւսթէ տի-զիմիշ, փազլաւա թէփսի իլէ կէլտի» տէտի : Հագիգաթէն գատընլար թիւֆթէ եօղուր-մագտա պիր պէօյիւք դապ իչինտէ իսէ փաթ-լիճան պիպէր տօլմալարը վէրտէօն իսթիհքեա-մաթընըն էօնիւնտէքի կիւլլէլէր կիպի եղըլմըշ տուրույօր իտիլէր :

Արրահամ աղա փէք քէյֆիլի կէօրիւնիւյօր իտի : Էլի իլէ պիրազ էօթէտէ աղաճ ալթընը կէօսթէրտի քի, 15-20 գատար կէնճլէր տէյիւրմի պիր տախիէ թէշթիլ էթմիշ օթուրույօրլար վէ քէմանը ուտ չալըպ թիւրքէճ չարգըլար սէօյլէ-յօրլար իտի : «Պագընըզ պուրանըն Անատօլու-տան կէրի դալըր եհրի վա՞ր մը, օլսա օլսա չիշէլէր օրթատա կէօրիւլմէյօր», տէտի կիւլէ-րէք :

Պիրազ օթուրուպ գօնուշտուգտան սօնրա Արրահամ աղա իլէ գալըպ էթրաֆը տօլաշմա-ղա պաշալտըզ վէ հէր ատըմտա կիւլէրէք, «Պուրասըր թէքմիլ տիւնեանըն խիւլասասը եա-

խօտ Նօհըն կէմիսի տիւր», տէմէքտէ իտի : Պիր եհրտէ կէնճլէր էլ չըրփարազ «Գօնեալըմ եէօ-րիւ» թէրէննիւմ էթմէքտէ, պիր դաշը տա ա-յագտա Անատօլունուճն էն պիչիմսիզ օլունուճնու օյնամագտա իտիլէր : Պիրազ էօթէտէ պիրի ման տօլին կիթար հապալարընա ղէյպէկ օլունու սէքմէքտէ, իթթիսալընտա Սիւրիալը Արապ «եալիլ եալիլ», պաղըրմագտա . պիր խոմըր իսէ օղլան գըզ էլ էլէ թութուպ տախիէ եափըլլար Հայկական էսքի օլունլարըր րազս էտիպ՝ այագ-լարը վէ էլլէրի իլէ ահէնկ սագլամագտա վէ տիլ լէրի իլէ թէրէննիւմ էթմէքտէ իտիլէր : Օճագ-լարտա փիշմէքտէ օլան չիշ քէպապընըն տիւմէ-նի իսէ աղաճլարըն արասընտան սէմայա տօղ-րու չըգմագտա իտի : Պիր եհրտէն «Իմ չիմարի եարը» էօթէտէ «Հօյ նագէնիւմ» մագամլարըր գու լաղըմըզա աքս էթմէքտէ իտի :

«Պագընըզ տէտիյիմ տօղրու տէյիլ մի՞» տէտի Արրահամ աղա», «չուրայը նէրէյէ պէն-գէտէ պիլիւր սինիզ : Մարաշ, Գայսէրի, Սթամ-պօլ, Պարփութ, Պրուսա, Փալու, Տիյարպէ-քիր, Սիւրիա, Թաթաւլա : Արնաւուտ, Եհհու-տի, Սլաւ վէ Իթալիալը պիր պիրինէ գարըշմըշ հէր լիսանտան թէքէլիւմլէր, Ինկիլիզճէնին արասընա կիրմիշ եախօտ Ինկիլիզճէն օնլարըն արասընա գարըշմըշ, դալիպա ախրէթ տէտիյի եհր պէօյլէ պիր եհր օլմալը» տէվամ էթտի կիւ-լէրէք :

«Էյի տէյիլ մի՞ քի պուրա կէլէն Ֆարգլը միլ լէթլէր քէնտի միլլի ատէթ լիսան վէ անանաթ-լարընը պէրապէր կէթիրսինլէր վէ սագլասըն-լար» սօրտում :

«Պէրապէր կէթիրմէք մէսէլէսի տօղրու տըր : Պիզիմքիլէր հէր շէյի պէրապէր կէթիր-միշլէր. պաղըլարընը եօլտա ալթըպ կէլմէլէրի Ֆէնա օլմազ իտի» տէտի Արրահամ աղա կիւլէ-րէք : «Սիզին իլէ հէմ էֆքեար իմ քի պիզիմ ա-տէթլէրիմիզ, եէմէքլէրիմիզ, օլունլարըմըզ, մագամլարըմըզ պիզէ գըյմէթլի տիրլէր, օն-լարը սագլամագ միւմքին օլսա տա սագլայա պիլսէք, լաքին պաղըլարընը պէօյլէ ալանի եհր լէրտէ էթրաֆտաքիլէրէ թէշհիւր էթմէսէք, խու սուսա արա սըրա գալղա վէ քիւֆիւր տէ օր-թայա չըգարըպ օնլարը պարի մէյտանա դօյմա սագ տահա էյի օլուր» տէվամ էթտի :

«Նասը՛լ Ինկիլիզճէյի էօյրէնիյօրմընըզ» սուալ էթտիմ, մատտէյի տէյիշտիրէրէք :

«Հա՞նկը Ինկիլիզճէյի, գաթէն չու կէնճլէր

տէն եանի պուրտա տողուպ պէօյիւյնէրտէն իւմիտ եօդ, օնլար նէ թիւրքճէ նէ էրմէնիճէ դօնուշմայօրլար, պէօյիւքէր իսէ հէր չէշիտ-տէն գարըշդ պիր չէյ սէօյէյօրլար: Հանկըսը-նա խիթապ էթսէմ պիր շուր տըր չէքիյօր: Պիր դաշ թանէ տէ «եէս», «նօ», ֆօքըմ, հէթիմ, է-լէվէյթըր, սըպուէյ, գըմ-հիյր դարըշտըրըր ի-սէն ինկիլիզճէ օլտու դանն էտիյօրլար: Տահա թօհաֆը պազըսը կէօյա թիւրքճէյի էրմէնիճէյի ունութմուշ: Կէչէն կիւն պէնիմ էսքի տօսթլա-րըմտան պիրինէ բասթ կէլտիմ, իլլա պանա ինկիլիզճէ սէօյէյօր, պէնտէ ինկիլիզճէ էօյ-րէնմէլի իմիշիմ: Կէօյա թիւրքճէյի ունութ-մուշ: Հիշ ինսան պէօյիւք եաշընտա կէլտիքտէն սօնրա անա լիսանընը ունութըր մը: Պազըլա-րըմը փէք չօդ ասլըմըղը կէօսթէրիյօրըղ: Պու կիպիլէր տէ փէք չօդ ասլընը ինքեար էտիյօր-լար: Պէնճէ հէր իքի ուճու տա էյի տէյլի: Պիզ չալըշալըմ քի պուրատա Հայ կիպի եաշայըպ միլլէթիմիդին էյի, չէրէֆլի, կիւզէլ թարաֆը-նը կէօսթէրէլիմ, եինէ տէ պիզի գուճաղընա գա պուլ էթմիշ օլան պու միլլէթին տախի էյի խաս սիյէթլէրինի վէ Փազիլէթլէրինի քէնտիմիզ տալ էթմէյէ չալըշալըմ» տէտի:

Արբահամ աղանըն միւթալալարընը հազդ լը պուլտըմ, պու մէմլէքէթէ կէլէն պազը միլ-լէթտաշարըմը սէնէլէր սօնրա քէնտի էսքի եաշայըշարընը վէ աթվարլարընը թէրք էթմէ-տիքլէրի կիպի պազըլարը տա պուրանըն սաթ-հի չէրքին վէ ախլազսըղ գըսմլարընը թազլիտ էթմէյէ չալըշըր իքէն հէր տինտէն ավարէ ճին-սի պէլիսիզ պիր չէյ օլույօրլար: Պուրանըն հա գիզի էհալիսինի վէ թամմ աստէթլէրինի կէօր-մէք միւմքին օլմատըղընտան սօգազտա հէր կէօրտիւյիւնիւ Ամէրիգալը վէ հէր եափըլան մուամէլէյի պուրանըն աստէթի դանն էտիյօր, վէ օնլարը թազլիտ էտէյիմ տէր իքէն հէմ քէն-տի ճինսիյէթինի զայպ էտիյօր, հէմտէ Ամէրի-գալը օլմայըպ աճէլ աճայըպ պիր ճինս պիր չէյ օլույօր: Պունուն չարէսի քէնտի միլլէթի-միզ վէ լիսանըմը իլէ իֆթիխար էտիպ՝ Ամէ-րիգա մէտէնիյէթինին եիւքսէք վէ միզդուպ օ-լան գըսմընը ալմազ տըր:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ՍԻՒՐԻԱ ՎԷ ԷՐՄԵՆԻԼԵՐ

Սիւրիա էրմէնի մուհաճիւրլէրինին էօմրիւ սալքի տայանըմազ պիր հալա կէլտի: Պու սէ-պէպտէն, պու կիւնլէրտէ Փրանսայա, վէ խու-սուսա ճէնուպի Ամէրիգայա պէօյիւք պիր հիճ-րէթ ազընթըսը պաշատը: Իշիթտիյիմիզէ նա-զարէն կէչէն հաֆթա Հալէպտէն ալթը եիւզ քի-չի կէլմիշ, վէ պունլարտան 300 գատարը վա-փօրա պինմիշ տիր: Պիշքըրէ գալմըն մաղտուր պազիյէլէրի, սիյասի վէ իգթիսատի ուֆուզ-լար իւզէրինէ սարգըլմըշ օլան սիյահ պուլուլթ-լարը կէօրտիւքլէրինտէն, ուզազլարա՝, հարպ մանթըգալարընտան էօթէլէ՛րէ կիտիյօրլար: Վէ էյի էտիյօրլար:

Աճիզլէրի պունտան էվվէլ, Շամ ահվալը հազընտա մալիւմաթ վէրիւր իքէն, «Պիզիմ ար թըզ Սիւրիատա եաշամամըղա իմքեան գալմա-մըշ տըր» տէմիշ խոխ: Պէլքի պազըլար պէօյէ պիր իֆատէյի զարիպ կէօրիւյօրլար: վէ քէնտի ֆիքըլէրինտէ պիր թազըմ խայալի ալթուն ա-մուտլար իւզէրինէ, էրմէնիլէր իշիւն պիր փար լազ միւթազպէլ պինսըր գուրարազ, Սիւրիա յը անլէր իշիւն իքինճի պիր վաթան կէօզէտի-յօրլար: Պէօյէ պիր խայալի արզու՝ անճազ խայալ հալընտա գըյմէթի հաիզ օլապիլիւր: Պիզ էօյլէ հալլարտան կէչտիք վէ կէչիյօրըղ քի, ար թըզ անճազ էմր ի վազըլար իլէ օղրաշմալըլը, վէ օնա կէօրէ, մէվճուտիյէթիմիզի թէչմին է-տէպիլէճէք օլան վասըթալարա թէվլէսսիւլ էթ-մէլիլիզ:

Պիզիմ Սիւրիատա եաշամամըղ իշիւն եէրլի էհալինին հազըմըղտա թաշտըղլարըն էֆքեար վէ զիհնիյաթը հիւսապա ալմազ շարթը մուլթ-լազ տըր: Զիւնքի Սիւրիատա մէվճուտիյէթի-միզի սազլամամըղ սալթ անլէրին արզուսընա մէրպուլթ տըր:

Իմտի շու սիւալը էտէլիմ, «Սիւրիա էհա-լիսի պիզի արզու էտիյօ՞ր մը, պիզի իսթէյօ՞ր մը»: Պու սիւալ՝ սալթ շու սօն սէնէտէ վուզու պուլան ինգիլապ նօգթա ի նազարընտան ֆիքըրի միզի իշղալ էթմէսին: Պու սիւալա ճէվապ վէր-մէք իշիւն 5-6 սէնէ կէրիյէ կիտէլիմ: Սիւրիա-յա այազ պաստըղըմը իլք կիւնտէն պէրու պի-զի իսթէմէյօրլար: Վազաա սէնէլէրտէն պէրու պիզի նէճապէթլէ գապուլ էթտիքլէրինտէն տօ-լայը անլէրէ ճիտտէն մէմնունիյէթ սուլմազ, վէ այնի վազթտա Սիւրիատա իսքեան էթմէմիզ ի-

չիւն պիղի թէքրար գապուլ էթմէլէրի պապըն-
տա անլէրէ րէճա էթմէք, պիղիմ իչիւն հէմ խօշ
հէմ տէ ֆարզ տըր: Լաքին պու կիւնքի վազըա
շու տըր քի, անլէր պիղի իսթէմէյօրլար: Պու-
տա տախի իլք վէ սօն դապահաթըմըզ միւթէ-
րազըը պիր միլլէթ օլմամըզ տըր: Սէրվէթ վէ
մէարիֆտէ թէրազըը էտէն պիր միլլէթի Սիւ-
րիա էհալիսի չէքէմէյօր: Էրմէնի տօգթօրլա-
րըն, տիշնիլէրին, էնզաճըլարըն, թիւճճարլա-
րըն վէ սէնսաթքեարլարըն, չարշուլարըն հէր
թարաֆընտա ասմըզ օլտուգլարը արմալար եհէր
լի էհալինին կէօղիւնէ խօշ տօգանմայօր:

Իքի սէնէ էվվէլ, րէսմլի պիր Արապ դազէ-
թասը կէօրսիւմ: Բէսմլէր՝ էրմէնի սէնսաթ-
քեարլարընըն րէսմլէրի օլուպ, տաիւրէ չէքլին-
տէ չըզըմըզ իտիլէր: Օրթատա տախի ույու-
մագտա օլան պիր Սիւրիալը րէսմի վար իտի:
Օրթատա Սիւրիալը ույույօր, էթրաֆտա էր-
մէնի տէմիրճիլէր, գօնտուրաճըլար, քէօշկէր-
լէր, թէրզիլէր, էքմէքճիլէր, պօյաճըլար վէ
դոյրիլէր կէօղիլէրի աչըզ օլարազ չէվզ իլէ իշ-
լէյօրլար: Մուհարրիւր տէմէք իսթէյօր քի, է՛յ
Սիւրիալը ույա՛ն, էրմէնի հէր թարաֆտա սէ-
նին էքմէյինի վէ փարանը դապթ էտիյօր: Եհէր-
լի դազէթալար՝ արատա պիր պու նէվ փրօփա-
կանտալար իլէ էհալիլի ույանտըրմագա, էհա-
լի տախի պիղիմ էլ վէ այազլարըմըզ պաղլա-
յարազ էօրիւմէ մահքիւմ էթմէյէ չալըշլօր-
լար: Պու հարպտան էվվէլ, գաչլարճա քէրրէ
էրմէնի սէնսաթքեարլար ալէյհնտէ պօյգօթ
էթտիլէր: Շու ինգիլապ դէմանընտա իսէ, էրմէ
նի միլիսլէր եիւզիւնտէն, էրմէնիլի իսթէմէմէք
րուհը տահա զիյատէ սապիթլէշմիլ վէ պօյգօթ
օ տէրէճէտէ սըզըլաշմըզ տըր: Շէօյլէ քի էր-
մէնինին իմար էտէն էլի պաղլանմըզ իշլէյէմէ-
յօր. քէսքին պասարը կարճատես օլմուշ գափու
սընտան էօթէյէ կէօրէմէյօր, եիւքսէլտէն ֆիք-
րինին գանատլարը դըրփըլմըզ եօգարըյա ուչա-
մայօր, թէրազըըյա աճէլէ էտէն այազը քէօթ-
րիւմ օլմուշ գօշամայօր, իշէ ալըշմամըզ նազիք
փարմագլար, գազմա վէ քիւրէյի գալըամագա
թէնէզղիւլ էթմիլ, էլինէ կէշմէյօր: Պուլար՝
միլլէթի էօրիւմէ մահքիւմ էտէն էմրի վազըլար
տըր: Միլլէթ՝ միւհատէլէ ի հայաթըն շու էն
չէթին տէվրինտէ ֆիւթուր կէթիւրմէսին տէ նէ՞
եափսըն: Մէյտան եօգ, պիզ նա՞սըլ եաշայա-
պիլիւրիզ:

Տիւշիւնմէ քի պու կիւնլէր կէշէրտէ, սուլ-
հըն ագապինտէ (էկէր օլաճագ իսէ), Սիւրիա-
տա հէր չէյ էրմէնի իչիւն էյի օլուր: Պիլ աքս
անլատըղըմըզ կէօրէ Արապ հիւքիւմէթ մէ-
մուրլարը շու էֆքեարտա տըրլար քի, Ֆրանսա
իլէ սուլհ ագտ էտիլիւր իքէն, էրմէնինին Սիւ-
րիատան չըզմասը չարթ հալընտա գօնուլաճագ
տըր: Վէ հագիգաթէն պու սաթըրլարը եազտըզ
տան սօնրա օգուտըզ քի, չէթէլէր՝ Ֆրանսըզ-
լարա կէօնտէրտիլէրի սուլհ թէքլիֆլէրինտէ,
միւհէլլահ էրմէնի վէ չէրքէսլէրին Սիւրիատան
իւրաճընը թալէպ էտիյօրլար: Պուլտա ասըլ
մուհիւմ մէսէլէ պէօյլէ պիր շարթըն գօնուլուպ
գօնուլմամասը օլմայըպ, անճագ Արապլարըն՝
պիղի իսթէմէյէն րուհլարը տըր: Գուվվէթլի
պիր իւնսիւր մագամընտա պիղիմ Սիւրիատա
եաշամամըզ Արապ էհալիսի չէքէմէյօր: Մա-
լըմըզն միւլքիմիլին իչինտէ, պապալարըմը-
զըն եուրտընտա սաքին օլուր իքէն, պիղի չէքէ-
մէյիպ տէ իմհա էթմէք իսթէյէն, վէ նիհա-
յէթ, պագի գալանլարը տա թարտ էտէն թիւր-
քէ, էվրօփա տէվլէթլէրի պիր չէյ տէյէմէտի
իսէ, պիղի միւհաֆիւրէթէն գապուլ էթմիլ պիր
միլլէթէ ճէմիլէթ ի Ագվամ նէ՞ տէյէպիլիւր:
Տէսէ տէ նէ՞ մանասը վար: Եհէրլի էհալինին ար-
զուսը խիլաֆընտա օլարազ եաշանըլան պիր էօմ
րիւն նէ՞ թատը օլուր: «Կէօնիւլսիւզ աշ, եա մի-
տէ աղըրտըր եա պաշ»: Վէ պիղիմ չիմտիքի
տէրտիմիզ պու տըր վէ պու օլաճագ. ամմա նէ՞
տէրտ...:

Պազը Արապլար, տօսթանէ ալագա էթտիք-
լէրի էրմէնիլէրէ Շամտան կիթմէլէրինի թալ
սիյէ էտիյօրլար: Անլէրին էֆքեարընճա, էր-
մէնիլէր չիմտի իտարէ ի էօրֆիլէ սայէսինտէ
նիսպէթէն գահմէթսիզ եաշայօրլար: Եարըն
պու իշլէր պիթէրսէ, Արապլար քէնտիլէրէ կէօզ
աշտըրմայաճագլար:

Սիւրիալընըն պու ֆիքրինի պաթէճըրիպէ
կէօրմիւլ վէ պիլմիլ օլան հէր պիր էրմէնի ար-
թըզ հիշ պիր չէյտէն ալտանմայարազ, էլինէ
պիր եօլ փարասը կէշիրտիքտէն սօնրա, ֆիքրի
վէ էօմրիւ հէր կիւն չիւրիւտէն շու թօփրազլա-
րա էլվէտա էտիյօր: Պիր գաշ եիւզ լիւրա իլէ
Սիւրիայա կիրմիլ, պու կիւն եարըն, օրթալըզ
էյի օլուր տիւշիւնկիւսիւլլէ օլանընը եէյիպ պի-
թիւրմիլ նիշէ միլլէթտաշլարըմըզ իսէ, էլլէրի-
նի տիլլէրինէ վուրարազ «Վա՛խ, քեա՛շքի փա-

րամբզ վար իբէն պիր Թարաֆա կիտէ իտիք» տէյիպ, գանատը գըրըմբզ գուշ կիպի չըրփը-նըպ տուրուլօրլար :

Հագիգաթ պու տըր, իմտի նէ՞ Եափալըմ : Գասապա վէ քէօյլէրի խարապ օլմուշ, վէ Թագ ըրպէն պիր սէնէտէն պէրու Շամա իլթիճա է-տէն Սիւրիալը Խրիսթիան մուհաճիւրլէրտէն պա գըլարը նէ՞ Եափալըլար : Ինկիլիզ հիւքիւմէթի Թարաֆընտան չիֆթիւթիւր մագամընտա Գանա-տայա նագլ օլունմալարը իչիւն Ինկիլիզ գօնսօ-լօսընա միւրէճաաթ էթտիլէր : Գօնսօլօս տախի անլէրին պու արգուսընըն մուվաֆֆագիյէթի ի-չիւն չալըճագտա տըր : Եկէր Եէրլի մուհաճիւր-լէր քէնտի վաթանլարընտա րահաթլըզ կէօրէ-մէյիպ կիտիյօրլարսա, պիզ նա՞սըլ տուրալըմ : Էն էյիսի կիթմէք տիր, վէ պուընըն իչիւն չարէ-լէր արանըմալը տըր : Ճէնուպի Ամէրիգանըն խուսուսա Պրադիլիա մէմլէքէթինէ կիտէն միւ թէմէտ միլլէթտաշլար օրա հագգընտա կիւզէլ խապէր վէրիյօրլար : Միլլէթի օ կիպի մէմլէ-քէթլէրէ Եէրլէշտիւմէք իչիւն թէշվիգաթ վէ մուպլէնէթտէ պուլունանլար պէօյիւք պիր վա գիֆէ Իֆա էթմիշ օլուրլար :

ՆԵՐՍԷՍ Ս . ՍԱՐԵԱՆ

Շամ

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

ԱՅԻՆԱ «ՄԳՈՒԼ ԱՎ ՐԻԼԻՃԸՆ»ՏԱՆ ԽԱՊԵՐԼԻՐ

1925-1926 սէնէ ի թէտրիսիյէսի Յունիս 4տէ խիթամա կէլտի : Մէքթէպ տէօրթ սէնէ էվ վէլ Սթանպուլտա թէէսիս վէ քիւշատ օլունմուշ իտի : Ֆապաթ ահվալ ը սիյասիյէ իգթիգասըն-տան մէքթէպին պիր գըսմը Աթինայա նագլ օ-լունտը, վէ իքի պուշուգ սէնէ գատար պիր միւտտէթ՝ մէքթէպ իքի շիւպէ հալինտէ, հէմ Սթամպուլտա հէմ Աթինատա տէվամ էյլէտի : Կէչէն սէնէ Սեպտեմբերտէ՝ Սթամպուլ շիւպէսի պիւսպիւթիւն գափատըլըպ, մէքթէպին պիւ-թիւն էչեա վէ քիթապլարը պուրայա նագլ օ-լունտը, վէ մէքթէպ Մր . Փայըն ըրյասէթի Թահրընտա Եէնիտէն Թանղըմ էտիլտի : Պու սէ-նէ մէքթէպտէ՝ պիւթիւն վագթլարընը վէրէն տէօրթ վէ գիյարէթճի իւշ մուալլիմ՝ պուլուն-մուշ տըր : Սէվինէճէք պիր խուսուսա տըր քի մէք թէպին մէսուլ Եէրլի վէ խուսուսա Ամէրիգալը

փրօֆէսօրլարը՝ միւնհասըրէն մէքթէպ վէ տէրս իշիյլէ մէշղուլ տըրլար : Պիթթապի էյի Թալիմ՝ անճագ պու Եօլտա մէյտանա կէլէպի-լիւր :

Պու սէնէ զարֆընտա 24 թալէպէ գայտ օ-լունմուշ օլուպ պուընլարտան 17սի էրմէնի տիր : Պէշ Թանէսի գատըն թալէպէ տիր : Մէք-թէպ՝ թալիմ կէօրմիւշ վէ միւսթագպէլտէ մէք թէպլէրտէ, շիրքէթլէրտէ, վէ Կիրակի մէք-թէպլէրինտէ խըզմէթ էթմէք խաթէյէն գատըն-լարա աչըզ օլուպ, պու խուսուստա զիյատէ թէշվիգաթ վէրմէք խաթէր : Չօնուգլարըն Գրիս Թիան թալիմինտէ գատընլարըն վագիֆէ վէ մէ-սուլիյէթի՝ էրքէքլէրինքինտէն ազ տէյիլ տիր, պինաէն ալէյ հօնուգլարըն թալիմինի հէր օ-լուր օլմագ էլլէրէ թէպլիմ էթմէքտէն խա, հա-գիգաթէն Թահսիլ կէօրմիւշ վէ իլմի ուսուլա-րա աչինա մուալլիմէլէրէ թէվտի էթմէք կէրէք տիր : Պիր չօնուգլըն ճէսէտճէ օլտուղը կիպի, Փիքը վէ րուհճա նէմասը տախի գափաիտ ի թա-պիլիյէնէ թապի տիր : էյի մուալլիմէլիք իչիւն օ գափաիտ ի թապիլիյէնէ վուգուֆ լաղըմ տըր : Սգուլ ալ Րիլիքընտա պու նէվ թահսիլ իչիւն էյի ֆուրսաթ վար տըր :

Մէքթէպին Աթինատա օլմասը՝ ամէլի իշ իչիւն շակիրտլէրէ կէնիշ մէյտան վէրմիւշ տիր : Մէքթէպին՝ տէօրթ պէօյիւք մուհաճիւր մէր-քէզլէրինտէ րուհանի իչի վար տըր, վէ հէր շակիրտ Կիրակի կիւնլէրինտէ պիւթիւն վագթ, վէ հաֆթա զարֆընտա պագէն պու իշ իլէ մէշ-ղուլ օլուր : Պու՝ էթրաֆ մուհաճիւր մէրքէզ վէ Գիլիսալարընա պէօյիւք պէրէքէթի մուհիպ օլ-տըղը կիպի, շակիրտլէրինտէ ամէլի իշտէ պէօ-յիւմէլէրինէ վէ թէճրիպէքեար օլմալարընա չօգ Եարտըմ էթմիւշ տիր : Հէր Կիրակի ազաամ՝ պիւ-թիւն շակիրտ վէ փրօֆէսօրլար պիր արայա կէ-լիպ՝ կիւնիւն իչլէրի վէ թէճրիպէլէրի հագ-գընտա կիւզէլ գօնուշուգլար էտէրլէր : Կիրակի ազաամ թէճէմմիլլէրի՝ մէքթէպին էն խօշ թէ-ճէմմիլլէրինտէն տիր :

Մէքթէպին տէօրթ այ Եագ թաթիլի օլուպ պու թաթիլ էսնասընտա տախի շակիրտլէր ֆարզլը ֆարզլը մէրքէզլէրէ րուհանի իշ իչիւն կիտէրլէր : Պու սէնէ օն շակիրտ Աթինա էթ-րաֆընտաքի տալիլէրտէ, վէ միւթէպագի շակիրտլէր Եունանիսթանըն ֆարզլը մահալլէ-րինտէ խըզմէթ էթմէք իւզրէ կիթմիւշ տիրլէր :

Մէքթէպին պու սէնէ՝ իքի նիգամի, վէ իւշ

փօսք կրեանէյք մէզունը օլմուշ տըր: Պու մէ-
զունլարտան տէօրտիւ էրմէնի օլուպ, Օր. Ան-
նիկ Փափազեան՝ Աթինա էթրաֆընտաքի մու-
հանիւր քէմփէրտէ, գըզլար վէ գատընլար ա-
րասընտա իշլէյէճէք: Պրն. Համբարձում Համ-
բարձումեան՝ Գահիրէ Հայ Աւետ. Քիլիսա-
սընտա, Պրն. Արամ Հատիտեան՝ Հալէպ քէմփ
քիլիսէսինտէ, վէ Պրն. Յակոբ Կիւրլէքեան՝ Պի-
թիյաս քիլիսասընտա իշլէմէք իւզրէ տալէթ
օլունմուշ տըրլար: Բում մէզուն Սթալրօս էֆ.
Հազարիրտիս՝ Աթինատա իշլէյէճէք տիր:

Մէքթէպին սօն վազը՝ ըէիս թարաֆընտան
Մայիս 30 Կիրակիսինտէ՝ Ամէրիգան Գըզլար Գօ-
լէճի սալօնընտա իրատ էտիւմիշ, վէ թէվզի ի
տիփօմա գիյնէթի Յունիս 4տէ մէքթէպտէ իճ-
րա էտիւմիշ տիր:

Մէքթէպ՝ ըուհանի իշլէ էօմրիւնիւ վազֆ
էյլէմէք իսթէյէն կէնճլէրէ աշըգ օլուպ, անլէ-
րի միւհէսիր իւզմէթ իշլին հազըրլամազ իս-
թէր: Հազիգի պիր ըհէպէր օլապիւմէք իշլին
պէս տուլլու քեաֆի տէյիլ, թէրպիյէ էտիւմիշ
պիր իրատէթ վէ միւնէվլէր պիր Ֆիքըր տալի
լազըմ տըր: Տօղրու հիսս էթմէյի, տօղրու տիւ
շիւնմէյի վէ տօղրու իպատէթ էթմէյի պիւմէլի
իզ, պու իսէ ուզուն իտման, ճիտտի էմէք վէ
հազիգի թալիմ իլէ օլապիլի: Սգուլ ալ Ռիլի-
նըս պու Ֆիքըրտէ օլան ճիտտի կէնճլէրէ պիր
մէրքէզ օլմազ իսթէր: Միլլէթիմիզին էն պէօ-
յիւք իհթիյաճլարընտան պիրի՝ պու նէվ ըհէ-
պէրլէրէ տէյիլ մի տիր:

ԼՈՒԹՅԻ ԼԵԻՈՆԵԱՆ

Աքիմս

ԼՕՍ ԷՆՃԷԼԷՍ

Ամէրիգա շէհրլէրի արասընտա էն տիգա-
թա շայանլարտան պիրի տէ Լօս Անճէլէս շէհ-
րի տիր: 50 սէնէտէ էհալիսինին սայըսընը 6000
տէն 1,150,000է եէթիշտիրէն, 15 սէնէ էվլէլ
հիշ պիր Փապրիգայա մալիք տէյիլ իքէն պու
կիւն 5700 Փապրիգա պաճալարընը թիւթտիւ-
րէն, սէնէվի 300 միլիօն տօլար ամէլէ իւճրէթի
վէրէն, 1200 միլիօն տօլարլըզ թիճարէթ եա-
փան պիր շէհր, իսմինի օգուլուպտա Փարգսըզ
կէշէճէք պիր եէր տէյիլ տիր:

Լօս Անճէլէս Ամէրիգանըն զարպի գըլըսըն-
տա պէօյիւք օգիանօս գըլըսընտան 20 միլ մէ-
սաֆէտէ պիր իսքէլէ տիր քի պուրասը տէնիգ-

լէրէ աշըգ, սըզ վէ օգիանօսըն ճէզըրու մէտտինէ
հէտէֆ օլան պիր կէրէքսիգ մահալ իտի: Օրա-
տա պիր լիման մէյտանէ կէթիւմէք թասալվու
ըր անճազ Ամէրիգա էհալիսի կիպի միւթէշէպ-
պիս վէ մուգթէտիր պիր էհալիյէ մալսուս
տըր: 20 սէնէ էվլէլ պիր միւճիգի տէյու թէ-
լազըր օլունան պու իշ պաշա չըգարըլմըշ վէ
պու կիւն Նիւ Եօրքտան սօնրա Մ. Ամէրիգանըն
վէ տիւնեանըն էն պէօյիւք լիմանը օրատա եա-
փըլմըշ տըր: Հիւքիւմէթ 8 միլիօն տօլար թալս-
սիս էթմիշ, պունուն իւզէրինէ շէհրին պէլէ-
տիյէսի տալի 15 միլիօն իլալէ էտիպ իքի միլ
պօյունտան գիյատէ պիր տալլա գըրան տիվար
եափըլըպ լիման իշէրիսի գազըլըպ հէր թարա-
ֆա իսքէլլէր գօնուլարազ 1923ին ըափօրընա
կէօրէ Ֆիլատէլֆիա, Պալթիմօր, Նիւ Օրլէանս
լիմանլարընտան թօնօ հիսապը իլէ տահա պէօ-
յիւք օլտուղու կիպի Պօսթօնտան 100տէ 80 Փազ
լա իշ կէօրէն լիման օլմուշ տըր:

Գալիֆօրնիանըն պու ճէնուպի գըմըլ էվ-
վէլա պիր էյլէնճէ մահալի հալինտէ տիգաթ
ճէլպ էյլէտի: Հէր քէս օրատա տալիմի կիւնէշ
վէ եէշիլիք իշինտէ եաշամաղա, էյլէնմէյէ
թէնիս, կօլֆ վէ սաիր օյունլար օյնայըպ եիւզ-
մէյէ կիտէրլէր իտի: Հալանըն վէ մէվգիին կիւ
գէլլիյի էհալիյի օ գատար ճէլպ էյլէտի քի չօգ
կիտէնլէր օրատա գալմաղա պաշլատըլար: 1900
տէ էհալի 102,400 օլմուշ իտի: 1910տա
319,000է պալիզ օլտու, 1920տէ 576,673 վէ սօն
պէշ սէնէտէ տիւնեատա միալի կէօրիւմէմիշ
թարգտա արթըպ 1,150,000է պալիզ օլտու: Սօն
12 ալտա 150,000 նուֆուս արթմըշ տըր: Պու
եալընըզ Լօս Անճէլէս շէհրի տիր քի էթրաֆ 40
միլ գատար մէսաֆէտէ 2 միլիօն ատէմ սաքին
օլմազտա տըր:

Էն պէօյիւք կիւճլիւք սու մէսէլէսի իտի:
Լօս Էնճէլէս եաղմուրլար պուլուլթլար տիյարը
օլմայըպ սէնէտէ 12 ալ կիւնէշ վէ պէրրազ հա-
վա տէվամ էթտիյինտէն պու էպէտի պաղշէ-
յի սազլամազ իշլին սու լազըմ իտի: 1907տէ
շէհր պէլէտիյէսի 25 միլիօն տօլարլըզ էսհամ չը
գարըպ 258 միլ էօթէտէ Սիէրրա տաղլարըն-
տան Օընզ նէհրինի տաղլար արասընտան, օվա-
լարտան եօլլար աշըպ շէհրէ կէթիւմիշ տիր:
Պու սու 2 միլիօն ատէմէ քեաֆի տէրէճէտէ
տիր: Այնի տաղլարտան սու վասըթասը իլէ է-
լէթթրիք գուվլէթի, ըշըգ վէ հէրարէթ մէնպա-

լարը տախի էլտէ էյլէտիւէր վէ գումփանիալար ուճուզճա էհալիյէ վէրէպիլտիւէր :

Իչէրիտէ արգատա թիճարէթ իչիւն կէնիչ պիր մէմլէքէթ, միլիօնլարճա էհալի, իսթէտիւր լէրի գատար խամ մատտէ, պօլ սու վէ ուճուզ մանքինա գուվվէթի, էօթէտէ իսէ երնէ թիճարէթ իչիւն ճէնուպա տօղրու Մէքսիգօ վէ ճէնուպի Ամէրիգա մէմլէքէթլէրի, օգիանօսըն էօթէ թարաֆընտա Ձին, ճափօն վէ թէքմիլ Ասիա տիւնեասը, եանի էն կէնիչ չարչըյա մալիւր օլմասը Լօս Անճէլէսի տիւնեանըն էն մուհիմ պիր իսքէլէսի վէ թիճարէթ մէրքէզի էթմէյէ զլաղուզլայօր :

Պիր տէֆա խայալ օլունսաքի Ալասգատան Գէյի Հօրնա գատար 10,000 միլ պօյունտա մէմլէքէթլէրին գըլըպարը ճիւմլէսի Ամէրիգա էթթաա վէ սէնայիինէ միւհթաճ օլտուղու կիպի, տիւնեա սէքէնէսինին իքի իւչիւնճիւսիւնիւ չամիլ օլան Ասիա վէ Բուսիա գարչը գօճուտըր վէ պունլարըն քեաֆֆէսինին չարչըլարը Ամէրիգա հասըլաթ վէ սէնայիինէ աչըգ տըրլար :

Պու միւճիւզէնին էն պէօյիւյիւ լիմանտա իճրա օլունույօր : 1912տէ իխրաճաթ 236,000 տօլար իմիչ : 1917տէ 3 միլիօն օլմուչ, 1922տէ 18,843,000 տօլար, 1923տէ 34½ միլիօն, 1924տէ 66 միլիօն, 1925տէ 71 միլիօնա պալիղ օլմուչ տըր : 1914տէ պու լիմանտան կէչէն եիւք 1,682,000 թօնօ օլուպ 45 միլիօն տօլար գըլմէթինտէ իքէն 1921տէ 4½ միլիօն թօնօ օլուպ 188 միլիօն տօլար գըլմէթինտէ իմիչ : 1924տէ 26½ միլիօն թօնօ 643 միլիօն տօլար գըլմէթինտէ, 1925տէ 670 միլիօն տօլար գըլմէթինտէ էթթաա նազլ օլունմուչ տըր : Պու մըգտար Նիւ Եօրքտան սօնրա ճիւմլէ Ամէրիգա լիմանլարընտան ֆաղլա տըր :

1918տէ անճագ 6 էճնէպի վափօր գումփանիասը օղրար իքէն պու կիւն 146 վափօր գումփանիալարընըն 6200 վափօրը պուրատան տիւն եանըն հէր թարաֆընա կիթմէքտէ տիր :

Սալթ սէնէվի իխրաճաթը 16 միլիօն թօնօ էթթաա տըր :

Պունա իլավէթէն 3 չմէնտըֆէր խաթթը Ամէրիգանըն հէր թարաֆընա 94,500 վալօն սալթ մէյվլէ վէ սէպգէ թաչըմագտա տըրլար :

Եինէ տէ պու հիսապլար Լօս Անճէլէսին իւլէրիտէ նէրէյէ եէթիչէճէյիինին վէ օրատաքի իմքեանլարըն պիր մուզատտէմէսի տիրլէր :

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Մ. Ամէրիգա Գօնկրէսինէ Թիւրքիա իլէ ազտ էտիլէն Լօզան ահտնամէսինի թաստըգ էթ մէլէրի իչիւն 150 իմզալը պիր մագհար վէրիւմիչ տիր : Պու մագհար մէմլէքէթին հէր թարաֆընտան իմզալանմըլ օլուպ սայքի ճիւմլէսի Ժողովական քիլիսէյէ աիտ տիրլէր : Պունլար քէնտի իտտաալարընա էսաս հալընտա աթիտէքի նօգթալարը գիքը էտիյօրլար, Ահտնամէյի թաստըգ էթմէք Քրիսթիան թալիմինէ վէ ըուհունա մուվաֆըգ իմիչ : Ախէր 25 տէօվլէթլէր օնու թաստըգ էյլէմիչլէր, Ամէրիգանըն Թիւրքիատա մալիւր օլտուղու իմթիյաղլարտան հիչ պիրինէ խալէլ կէլմէյօր իմիչ, ահտնամէյի գապուլ էթմէք Թիւրքիւն կէչմիչտէ եափտըգլարըն թաստըգ էթմէք տէյիլ իմիչ, Թիւրքիա պիր հաքիմ տէօվլէթ կիպի մուամէլէ օլունմալը գիրա դարպի ուսուլտա մէտէնի միլլէթլէր արասընտա քէնտի մէվգիինի ալմըլ տըր : Թաստըգ էթմէմէք չարգտա պիր ֆէնա հիսսիյաթ սաղլայաճագ վէ օրատաքի ազալիլէթլէրէ մուգիր օլաճագ իմիչ, Թիւրքիատաքի շիմտիքի հիւքիւմէթ պունտան էվվէլ կէլէնլէրին էն էյիսի իմիչ, վէ իչին պաչընտաքիլէր էն էյիսի իմիչլէր, ահտնամէյի թաստըգ էտէրէք Ամէրիգայա եօլ աչըլըյօր միչ քի օրայա Քրիսթիան թէէսիւր վէ ալտիյալարընը իլհագ էյլէսին : Պու իտտաալարըն ճիւմլէսի էվվէլտէն պէրրու ահտնամէնին լէհինտէ պուլունանլարըն իտտաա էյլէտիլի խուսուլար տըր : Իրաէ էթտիքլէրի պիր պուրհան տա Թիւրքլէրէ Քրիսթիան ըուհու իլէ աֆվ էթմէք միւլհազագալ տըր :

Պրիան Գապիմէսի փարլամէնթ հուղուրընա չըգըպ 130 ըէյէ գարչը 290 ըէյ իլէ իթիմատ գաղանմըլ տըր : Սաղ ճէնահ հիչ ըէյ վէրմէմիչ տիր, օնլար Ամէրիգայա պօրճ մէսէլէսինտէ հիւքիւմէթին մէսլէյի նէ օլաճաղընը պիլմէյէ պէքլէյօրլար քի օնա կէօրէ մէվգի թութսունլար : Գայյօ չալըլըյօր քի Ֆրանսա, Ինկիլիթէրա վէ Ամէրիգա պանգալարը վասըթասը իլէ Ֆրանզըն Ֆիլէթինի սապիթ էյլէսին, լաքին փարլամէնթտէ Ամէրիգայա պօրճ մէսէլէսի պէօյիւք գիլ ու գալա սէպէպ օլաճագ տըր : Ենէի Գապիլէտէ Գայյօ մալիլէ նաղըրը օլտուգտան սօնրա վաղիլէթէ սահիպ տիր կէօրիւնիւյօր : Գապիլէտէ Պրիանտան գիյատէ թէէսիւրի վար տէնիլիյօր : Գայյօյա ըէսմէն տէյիլ իսէ տէ զըմ

նէն չօգ սէլահիյէթ վէրիմիշ տիր: Ամէրիգայա պօրճ մէսէլէսինի Ուօշինկթընտա թէրթիպ օլունտուղու կիպի եսիստ ազ թատիլաթ իլէ գապուլ էթտիրմէք թարաֆտարը տըր: չիւնքի պանգալարըն տէփօղիթ ալթունլարընտան գուլ լանարագ վէ եէնի իսթիգրաղլար ագտ էտէրէք թէզ վատէլի պօրճլարը թէսպիյէ էտիպ՝ Փրանգըն Փիյէթինի սապիթ էթմէք իսթէյօր: Գայյօնըն իլք իշի Ֆրանսա պանգասընըն տիրէքթօրը ճօրճ Բօպիւսյը ազլ էթմէք օլտու, չիւնքի պու գաթ իհթիյաթ ալթունըն գուլլանըմասընա մուխալիֆ իտի: Ֆրանսա մաթպասընըն պէօյիւք գըսմը Ամէրիգա պօրճընըն թէտիյէսի թէրթիպինէ գարչը եազըյօրլար: Գայյօ քէնտիսի տախի պազը թէպտիլաթ օլմալը տէյօր, վէ լաքին Փրանգըն գըյմէթի թէսպիթ օլունմագ իչիւն Ամէրիգատան վէ ինկիլթէրրատան եէնի գրէտի ալմագ լազըմ տըր տէյօր: Սիւրիայա Ֆրանսըղ նազլիյէ վափօրլարը պիր չօգ Մարօզըն ասքէր չըգարտըլար, վէ մէմէքէթին տախիլինէ եայըմըլար տըր: Եէնի հարպիյէ նազըրը տահա չիտտէթլի վասըթալար գուլլանաճագ իմիշ, չիւնքի նասիհաթ վէ եարմ եօլլար իլէ օլմայօր իտիյինէ Ֆրանսըղլար գանի օլմուչլար: Էրօփլան վէ թօփլար Միչաքթ թարաֆընտաքի ասը գապիլէլէրի թօփա թութմուչլար, պիր չօգ գապիլէլէր իթասաթ կէօսթէրմիշլէր վէ թէսլիմ օլմուչլար տըր: Շէգաքա գապիլէսինտէն 250 քիշի թէսլիմ օլմուչլար: Երուսաղէմ թարաֆլարընտա իլէյէն Սիւրիալըլար հէր նէ գատար օրա ահվալընը Ֆէնա կէօսթէրիյօրլար իսէ տէ Ֆրանսա մանտաըն եէրինի թութաճագ պիր եօլ տախի կէօսթէրէմէյօրլար, Մուսօլինին չըրս ու շան էմէլլէրի իլէրինէ կէլմէյօր վէ Սիւրիատան մանտայը գալտըրմագ օրայը էնարչիյէ թէպտիլ էտէճէյինէ գանի տիրլէր: Ճէմիյէթ ի Ազվամ Սեպտեմբերէ գատար Սիւրիա մէսէլէսի հազգընտա հիշ պիր միւզաքէրէ եափմամաղա գարար վէրմիշ տիրլէր: Սիւրիա հազգընտա եէրլի մէնպաալարտան կէլէն խապէրլէրտէ տախիմ Հայլարը վէ Չէրքէզլէրի վահչէթ եափըյօր տէյու կէօսթէրիյօրլար: Պունլար միլիս հալինտէ միւսէլլահ օլուպ Սէնէկալլը ասքէրլէրտէն զիյատէ վահչէթ եափըյօր իմիշ: Հագիգաթէն Շամ էթրաֆընտա վահչի մուամէլլէր տախի էքսիք տէյիլ տիր: Հէր թարաֆտա եայըմը թիւրք աճէնթ-

լէրի էրմէնիլէրէ գարչը փրօփահանտայա տէվամ էտիյօրլար:

Ինկիլթէրրա ալամ գամարասընտա մուհաֆաղաքեար ազալարտան պիրի Բուսիանըն ինկիլթէրրայա վէ էվրօփայա գարչը խարապ էտիճի մէսլէյի հազգընտա պիր նութգ իրատ էտիպ Բուսիա իլէ ալագայը քէսմէլի իզ տէյու իտտաա էյլէմիշ տիր: Ախէր պիրի տախի Բուս հիւքիւմէթինի սօյուճու, հապս էտիճի, ճէպպար վէ գաթիլ տէյու թարիֆ էթմիշ տիր: Թէրք ի էշղալ էսնասընտա հապսա հիւքմ օլունան մէպուս Սագաթլա վա մէճլիսէ կէլտիյինտէ ամէլլէ թարաֆտարը ազալար ալըըլլամըլլար: — Բուսիա իլէ ինկիլթէրրանըն թիճարէթի 1922տէ 75 միլիօն տօլար իմիշ, 1925տէ 300 միլիօն տօլար օլմուչլ քի Բուսիա սաթտըղընտան չօգ զիյատէ սաթուն ալըյօր իմիշ: — Ինկիլթէրրա մատէն քէօմիւրիւ ամէլլէսի թէրք ի էշղալը մէսէլէսինի հալլ էթմէք իչիւն հիւքիւմէթ եէնի պիր թէրթիպ թէքլիֆ էտիյօր քի փարլամէնթտէ գարար վէրիլէճէք տիր: Պու գանուճա կէօրէ ամէլլէ 8 սաաթ իլլէյէճէք վէ իւճրէթլէր էնմէյէճէք տիր: Մուհաֆաղաքեարլար գանուճ լէհինէ րէյ վէրէճէքլէր, լաքին ամէլլէ Փըրգասը իլէ լիպըրալլարըն եարըսը մուխալիֆ րէյ վէրէճէքլէր կէօրիւնիւյօր: Խարիճի զայէթ կիւճ մէսէլլէրի գօլայճա հալլ էտէն ինկիլթէրրա պու տախիլի մէսէլլէյի հալա հալլ էտէմէմիշ տիր:

Տէյլի Հէրալտըն վէրտիյի պիր խապէրէ կէօրէ Մուսօլինի էտտա իսմինտէ գըզընը իթալիա վէլիի ահտը իլէ էվլէնտիրմէք իսթէյօր իմիշ: Գըզ Ֆիօրէնցայա եազըն պիր մէքթէպտէ իմիշ վէ Մուսօլինի պու մէսէլլէյի գօնուչմագ իչիւն օրայա կիթմիշ տիր: — Իթալիատա Ալամանիանըն ճէմիյէթ ի Ազվամա կիրմէսինէ գարչը պիր ազընթը պաշլամըլ տըր: Իհթիմալէն Մարտտա Սիանիանըն եափտըղը կիպի իթալիս տախի մուխալիֆ րէյ վէրէրէք Ալամանիանըն տըլարը պրագըրմասընա սէպէպ օլաճագ տըր: Ալամանիա մէճլիսէ կիրէր իսէ Թիրօլ մէսէլլէսի մէյտանա կէլէպիլիւր վէ Ալսթրիա իլէ պիրլէճմէք թէչէպպիւսիւ տախի օրթայա կէլիւ, օզման իթալիա քէնտի քէնտինի 80 միլիօնըղ պիր Թէվթօն միլլէթի գարչըսընտա կէօրէճէք տիր: Իթալիա զազէթալարը հաթթա Լօգարնտաքի քէֆալէթի պիլէ կէրի ալմագ թէքլիֆ էտիյօրլար: Մուսօլինի այան մէճլիսինտէ չու

մէալտա պիր նութդ իրատ էյլէմիշ տիր: «Իթա-
լիանըն թէվէսսիւ էթմէք սիյասէթի անըն միւ-
լի նամուսը վէ մէվճուտիյէթի տիր: Պիր կէնճ
միլլէթ զաթէն իշղալ օլունմուշ եէրլէրէ կիր:
Իսէ կիւճլիւքլէր օլաճադ տըր: Սուլճ վէ պէյն
էլ միլլէլ իթիֆադ սէօղլէրի կիւղէլ քիթապէթ-
տէն իպարէթ տիր, ամէլիտէ իսէ միլլէթլէր
պիր պիրինէ դարըլ մէֆրէթ տիւլարլար չէք-
մէքտէ տիրլէր: Պիզիմ թէվէսսիւիւիւզ հիւճմ
լէր եափմադ տէմէք տէյիլ տիր: Պիզ տախի
սուլճ իսթէրիզ, լաքին սուլճ սիլաճը թէրք էթ-
մէք տէյիլ տիր: Պու պիր համադաթ օլուր:
Սուլճ օլմալը լաքին չէրէֆլի օլմալը վէ պիզիմ
մէնֆաաթըմըլը թէմէին էթմէլի տիր: Պու նէ-
ճիպ վէ մէտէնի միլլէթ օնու եիւքսէք սէս իլէ
իսթէր: Լաքին ազըլը վէ միւտէպպիր օլուպ
վազթը կէլտիյինտէ պիշիմլի պիր թարզտա օ-
նու էլտէ էթմէլի տիր: Հարպտա միւթթէֆիզի
օլտուղումուզ միլլէթլէր պիզիմ մաթլուպաթը-
մըզա եարտըմ էթմէլի տիրլէր: Պիզ հազըլա-
րըմըզտա սապիթ դալաճաղըզ:»— Իթալիանըն
իզթիսատի հալինի միւվազէնէ էթտիրմէք ի-
շիւն հիւքիւմէթ թարաֆընտան գաթի էմրլէր
վէրիւմիշ տիր: Իշ սաաթը պիր սաաթ արթմը
տըր: Պէօյիւք մասրաֆլը էվլէր եափմադ եա-
սադ օլմուշ, եէնի գահվէ, գաղինօ օյուն եէրի
աշմադ, դադէթալար 6 սահիֆէտէն զիյատէ օլ-
մադ եասադ օլտուղու կիպի եէրլի ալգօճօլ գուլ
լանըլաճադ, էլ հասըլ ճիւմլէ ֆահիշ մասրաֆ-
լարտան սաղընըլ տախիմ եէրլի մալի գուլլա-
նըլաճադ տըր: Պու գարար վիւքէլա մէճլիսին-
տէ վէրիւիպ էհալիյէ իլան էտիւմիշ տիր:—
Մուսօլիինիյէ սուի գաստ մէսէլէսինտէ տէր-
տէսթ օլունան Չանիի Պօնի մուհաքէմէսինտէն
անլաշըլըյօր քի օ վադաատա Մասօնլարըն մէտ
իսլի եօզ իմիշ: Չանիպօնի վէ արգատաշլարը
քէնտի հիսապլարընա իշլէյօր իմիշլէր: Պունու
իդրար էթմիշլէր վէ Մասօնլար իլէ պիր ալադա
կէօրիւմէմիշ տիր:— Իթալիատա Յաշիսթ ֆըր
գասը իշինտէ պէօյիւք իրթիքեապլար մէյտա-
նա չըզմըլ տըր: Պիր չօզ չէհրլէրտէ Յաշիսթ
պէլլի զաթլար տէրտէսթ օլունմուշ տըր: Պուն-
լար պէօյիւք մէպլաղլար եէմիշ տիրլէր: Մու-
սօլիինի մէսէլէյի չիտտէթլէ թէազըպ էտիպ ֆըր
գալը թէմիզլէմէք էմր էթմիշ տիր:

Բուսիատա իզթիսատի կիւճլիւքլէր մէյտա
նա կէլիյօր, կէչէն սէնէնին իւք 6 ալընտա 750

միլիօն ըուպլի գըյմէթինտէ էչեա էմթաա զի-
յատէ եափըլմըլ իսէ տէ քէօյլիւնիւն դազանճը
1240 միլիօն ըուպլի ֆաղլա օլմուշ, չէօյլէ քի
իհթիյաճ եախօտ թալէպ հասըլաթտան 500 մի-
լիօն ըուպլի զիյատէ տիր: Կէչէն ալթը ալ գար-
ֆընտա քէօյլիւ էվվէլքինտէն 470 միլիօն ըուպ-
լի զիյատէ փարա ալմըլ տըր: Պունտան մատա
հիւքիւմէթ 60 միլիօն տա վէրկիտէն թէնզիլ
էթմիշ: Ամէլէ իւճրէթի սօն ալթը ալտա 600
միլիօն արթմըլ, 110 միլիօն տա չախսի գա-
զանճլարտան արթմըլ, 530 միլիօն տա քէօյլիւ
զիյատէ փարա արթըրա պիւմիշ քի ճէման 1240
միլիօն էտէր: Պու սէնէ մահսուլ տախի զանի
օլաճադ իմիշ, իմտի էհալի սաթուլ ալմադ ի-
շիւն էլպիսէ, գօնտուրա վէ սաիրէ 3 ատէմէ
անճադ պիր ատէմլիք էշիա օլաճադ: Պու իզթի
սատի կիւճլիւք էօնիւնտէ հիւքիւմէթ նէ եա-
փաճադ, Գօմմիւնիզմ մէպտէլէրինտէն գուր-
պան էտէճէք մի՞, էթմէյէճէք օլաա պիր իսթի-
լալ իհթիմալի վար տըր: Իշիւքի օ կիպի հիւ-
քիւմէթլէր անճադ ճէպը իւզէրինէ տուրուր:
Ամէրիզանըն սապըզ Բօմա սէֆիրի Ընտըր-
վուտ ճօնսըն Բուսիայը թանըմադ մէսէլէսինէ
ախտ տէյօր քի, Բուսիայը թանըմադա աճէլէ
էտէն էվրօփա տէօվլէթլէրի փէշիման օլտու-
լար, չիւնքի մէմուլ էթտիքլէրի թիճարէթ մէն-
ֆաաթը էլէ կէչմէտիքտէն մատա Բուսիա փրօ-
փալանտասընա տէվամ էյլէմէքտէ տիր: Ամէ-
րիզա տախի Ինկիլթէրա կիպի Գօմմիւնիզմ-
տէն էհալիսինի գուրթարմադա չալըշան հիւ-
քիւմէթլէրէ եարտըմ էթմէլի տիր: Կէչէն սէ-
նէյէ գատար Բուսիա մալիյէ նազըրը օլան Սօ-
գօլնիքօվ Ամէրիզայա կիտիպ Բուսիանըն մալի-
յէճէ աճվալը հազըլնտա պէօյիւք սէրմայա-
տարլար իլէ կէօրիւշէճէք տիր: Միւմաիլէյ-
Սօրպօնտան չըզմըլ օլուպ, էյի Յրանսըզա վէ
Ալամանճա պիլիը վէ Իսվիշէրատա եաշամըլ
տըր:— Բուսիատա Եէհուտիլէրէ հիւքիւմէթ ա-
րազի վէրիպ օնլարը չիֆթիսիլիյէ թէշվիզ էթ-
մէքտէ իմիշ, չիմտիյէ գատար 100,000 Եէհու-
տի արազի սահիպի օլմուշ տըր: Լօնտրատա Բօ-
շիլտ Պաղեստինին իմարը իշիւն 5 միլիօն տօլար
վէրմիշ տիր:

Սփանիատա հիւքիւմէթ ալէյհինէ պիր իւ
թիլալ թէշքիլաթը մէյտանա չըզարըլմըլ տըր:
Պիր չօզ քիմսէլէր տէրտէսթ օլունմուշլար տըր:
Պունլարըն արասընտա սապըզ Գուպա վալիսի

վէ սապլըզ հարպիյէ նաղըրը պիր չօզ թալէպէ-
լէր, միւհէլիֆէր վէ փարլամէնթ ազալարը
վար տըր: Պոնլար գըլամ էտիպ փատիշահը
զալտըրաճազլար վէ ճիւհիւրիյէթ իլան էտէ-
ճէք իմիշլէր: Թամմ հարաքէթ էտէճէքլէրի կի-
ճէ հիւքիւմէթ խապէր ալըպ ճիւհիւսինի եա-
զալամըշ տըր: Սփանիա գըլալ Ալֆօնս Սփա-
նիանըն ճէմիյէթ ի Ազալամտան չըգմայաճաղը-
նը, լաքին օրատա գալըպ տաիմի պիր քիւրսիւ
թէէմին էթմէյէ չալըչաճաղընը պէյան էտիյօր:
Չօզ գօրգուլույօր քի եհինէ վէթօ էտիպ Ալա-
մանիանըն կիրմէսինէ մանի օլաճազ տըր:

Լէհիսթան փարլամէնթի ճէնէրալ Փիւ-
սուսքինին թէհտիտի ալթընտա տաղըմըշ
տըր: Քիմսէ մէճլիստէ նէ մէնզարէ ճէրէյան
էթտիյինի պիլէմէյօր իսէ տէ Լէհիսթան թէ-
մամէն պիր տիգլթաթօր էլինէ կէչմիշ տէմէք
տիր: Լէհիսթանըն պիր չօզ չէհրլէրինտէ Սօ-
սիալիսթլէր պէօյիւք գարըշըզլըզլար չըգար-
տըլար: Պիր չօզ եհրլէրտէ թէրք ի էշլալ էվ
նիւմայիշլէր եափտըլար: Հիւքիւմէթ ասքէրի
գուվլէթ իլէ պաստըրտը, 2 մազթուլ վէ պիր
չօզ եարալըլար վար տըր: Թաստըգա միւհ-
թաճ օլան պիր րիվայէթէ կէօրէ Փիւսուսքի
ասապի խասթալըզա տիւշար օլմուշ տըր:

Ազ տէնիզ մէրքէզինտէն պաշլայարազ Կի-
րիտ, Իթալիա, Գըպըրըս, Բօտօս վէ ատալարտա
հիսս օլունմազ իւզրէ պէօյիւք պիր զէլզէլէ վու-
զու պուլմուշ տըր: Բօտօստա պիր չօզ պինալար
խարապ օլմուշ վէ Կիրիտ միւզէխանէսինտէ զի-
յան չօզ օլմուշ տըր: Ձէլզէլէ թա Սուլամթրա
ատասընա գատար կէչիպ պիր չօզ էվլէրի խա-
րապ էտէրէք՝ էհալիյի աշըգտա պրազմըշ տըր:
Բօտօստա 200 խանէ եղզըմըշ տըր:

Եռնանիսթանըն սապլըզ գըրալիչասը, Գօնս
թանթինին վէ սօն գըրալ Ճօրճըն վալիտէսի Օլկա
վէֆաթ էյլէմիշ տիր: Միւմալիէյհա Բօմայա
եազըն վէլլա Անասթասիյա տէնիլէն սարայտա
սայքի եալընըզ սաքին իմիշ: 1913տէ գըրալ Եօր-
եօսը Սէլանիքտէ պիր տէլի վուրուպ էօլտիւր-
տիւ իտի: 1920տէ մայմուլն ըսըրըպ օղլու Ալէք-
զանտըր էօլտիւ, Գօնսթանթին տախի սիւր-
կիւնտէ վէֆաթ էյլէտի: Օլկա Բուս օլուպ՝
Կրանտ Տիւշէս Գօնսթանթինօվա իտի: 1867տէ
Տանիմարգանըն փրէնս Ուիլեմի իլէ էվլէտի
քի սօնրա Եօրկիոս իսմի իլէ Եռնանլարա փա-
տիշահ օլմաղա տալէթ օլունտու: Կէլինի Սօ-
ֆիա Ալաման իմփէրաթօրընըն հէմչիրէսի օլ-

մազ հասէպիյլէ սօն մուհարէպէտէ էփէյի կիւճ
լիւքլէրէ սէպէպ օլտու իտի: Գըրալիչա Օլկա չօզ
Փազիլէթլի վէ խայրիսահ պիր գատըն իտի:

Պաղեստինտէ Եհհուտիլէրին սայըսը 130
պին տիր, պունլարըն հէր պիրի 2500 տօլար իլէ
օրայա կիթմիշ տիրլէր: Եազընտա Յօրդանան
ըրմաղը էթրաֆը արագիյի սուլամազ իշիւն գա
նալլար եափըլաճազ տըր: Թիճարէթ արթմազ-
տա վէ եհնի եհնի քէօյլէր վէ պինալար եափըլ-
մազտա տըր:

Մուսուլ ահտնամէսի ինգարէ մէճլիսինտէ
սօն տէֆա միւզաքէրէ օլուր իքէն Մուսալիֆ-
լէրտէն Քեաղիմ Գարա Պէքիր փաշա չու սէօզ-
լէրի սէօյլէմիշ: «Մէմլէքէթին տախիլի վէ
խարիճի վազիյէթի սէպէպինտէն պու սէնէ իպ-
թիտասընտա պու մէճլիստէ արթըզ մուպահէ-
սէյէ գարըշմայըպ սիւքիւթ էտէճէյիմիլի պէ-
յան էթմիշ իտիք, այնի զէմանտա հիւքիւմէթ
քէնտի քէնտինի աթտըղը չու կիւճլիւքտէն մու
վաֆֆազիյէթլէ չըգմասընը թէմէննի էյլէտիք:
Պու վազիյէթ գարըշընտա մէմլէքէթին կիւճ-
լիւյիւ իշինտէ հիւքիւմէթլէ լազըմ օլան մուսա-
վէնէթի սիւքիւթիւմիւզ իլէ թէէմին էթմէք իս-
թէտիք: Վազալար պէնիմ օ վազթքի սէօզլէ-
րիմին հազիգաթ օլտուղունու աշըգճա իսպաթ
էյլէտիլէր: Հիւքիւմէթ իշիւն մուվաֆֆազի-
յէթ անճազ տախիլի վէ խարիճի իշլէրինի ա-
հէնկտէ սազլամազ իլէ օլուր: Մաէթթէհսիւֆ
Մուսուլըն պու կիւնքի հալի հազընտա տուլ-
տուղունու քէտէրի պու մինպէրտէն սէօյլէ-
մէքտէն մատա պիգիմ իշիւն եափաճազ պիր չէյ
գալմամըշ տըր»: Պու սէօզլէրտէն սօնրա ըէյ
ալընտճազ զէման ճիւմլէ մուսալիֆլէր օն գա-
տար ազա տըշարը չըգմըշլար տըր: Սթամպուլ
պօղաղլար ահտնամէսինէ նէգարէթ էթմէք իւզ
րէ պէյն էլ միլէլ պիր գօմօսիօն վար տըր: Եա-
զընտա Տէյլի Թէլէկրաֆտա նէշը օլունան պիր
խապէրէ կէօրէ գօմօսիօնտաքի Թիւրք ազա ահտ
նամէ իճրասընա մանի օլույօր իմիշ, Թիւճճար
կէմիլէրինտէն վէրկի ալընարազ վէ սըհհիյէ
մէսէլէլէրի պէհանէ էտիլէրէք հարպ կէմիլէրի
նին կէչմէսինէ մանի օլընըյօր իմիշ: Պու խա-
պէր էփէյի գիւ ու գալը մուճիպ օլմուշ տըր:—
Բուճէլիտէն կէլէն Թիւրք մուհաճիլլէրին էմ-
լաքընտ պէտէլ Եռնան հիւքիւմէթի 15 միլիօն
տրախմի Թիւրք սէֆիրինէ թէսլիմ էթմիշ տիր:
Եռնանլար տախի Սթամպուլ, Իգմիր Եռնան
թէպալարընըն էմլաքընըն պէտէլինի թալէպ

էտիւր: - Բօպէրթ Գ թէվզի ի միւքեա-
 փաթ զիյնէթի 63իւնսիւ սէնէսի Յունիս 16տա
 իճրա օլունմուշ տըր: Շայիրտէրին6 հարըսը
 Թիւրք իմիշ: Հայլար տախի մուհիմ սայը
 Թէշքիլ էթմիշէր: Փրօֆ. Յակոբեան խասթա-
 լըղընտան շիֆա պուլմուշ օլարադ՝ հազըր ի-
 միշ: Տեղապահ Սրբազան, Բուս, Պուլղար փաթ
 րիզխանէ մէմուրլարը հազըր իմիշէր: Մէա-
 րիֆ նազըրը վէ մէթէպին քիթապէթ մուալլի-
 մի Բէօփրիլիւ Ֆուստ պէյ հազըր պուլունա-
 մամըլար: Մր. Հընթինկիթօն, Ամիրալ Պրիսթօլ
 վէ Գօլօմպիա տար էլ Փինոնը զըրաաթ մուալ-
 լիմի Տօգթ. Մօրկան նութըլար էթմիշէր:—
 Ատանա զազէթասը հազըր քի իքի սէնէտէն
 պէրու Ատանա շիֆթիլէրի կիթտիքճէ ֆազիր
 տիւշիլյօրլար, փարանըն եօգլուղունտան զա-
 խիրէյի սաթըպ մասրաֆը պիւշ չըգարամայօր-
 լար:— Մըսթաֆա Բէմալ փաշայա սուի գաստ
 էտէնլէրին մուհաքէմէսի Իզմիրտէ պաշլամըշ
 տըր: Պունլար Իզմիրտէ ասըլաճազլար իմիշ:
 — Սապըգ Սուլթան Վահիտէթտինին ճէնազէսի
 Շամա կէթիրիլիպ օրատա Սիւլէյման Գանունի
 Թիւրպէսինտէ տէֆն էտիլմիշ տիր: Թապուլթ
 սթասիօնա կէլտիլինտէ Սիւրիա ճիւմհիւրիյէ-
 թի րէիսի Ահմէտ Նամի պէյ վէ սաիր մէմուր-
 լար Թարաֆընտան գարշըլանմըշ տըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Հայաստանտա ինթիխապ իշիւն րէյ վէրմէ-
 յէ հազըր օլանլար 430,433 քիշի իմիշէր: Պուն
 լարըն 224,629ը էրքէք, 205,204ի գատըն իմիշ:
 — Կամարլընըն պաթազլարը գուրուտուլմադ-
 տա տըր, Յունիստէ պիթէճէք տիր:— Իսվիշէ-
 րատա Հայ Եկեղեցասիրաց Միուլթիւն իսմինտէ
 պիր շիրքէթ Թէշքիլ օլունմուշ քի քիլիսէ խըզ-
 մէթլէրինի իճրա էթտիրմէյէ չալըշաճազլար
 իմիշ:— Իթալիատա Պարիտէ Նոր Արաքս իս-
 մինտէ պիր Հայ քէօյիլ Թէշքիլ օլունմուշ, քիւ-
 շատընտա պիր չօգ Հայասէր Իթալիանլար հա-
 զըր իմիշէր:— Պու սէնէ Հայաստանտա 25 քիմ
 սէ էճղաճը տիպլօմասը ալաճադ իմիշ:— Լիօն-
 տա Հայլարա վէսիգա վէրմէյօրլար իմիշ: Ֆը-
 րանսըղ մէմուր, «Եազընտա սիզ Հայլար քէօյ-
 լէրէ Եօլլանըլաճադ սընըղ չէհրտէ օթուրաճադ
 ատէմլէր տէյիլ սինիզ» տէմիշ տիր:— Լօնտա-
 տա Կարմիր Սաշ պալօսընտա 150 Ինկիլիզ լի-
 րասը հասըլաթ օլմուշ: Երեւանտա Լօնտօնահայ

պիր էվ Թէշքիլի իշիւն եափըլան պալօտա տա-
 խի պին լիրա ճէմ օլմուշ տըր:— Մարսիլիա-
 տաքի Բան Օտօ կայանընտաքի Հայլարա հիշ
 պիր Թարաֆա կիթմէյէ րուխսաթ վէրիլմէյօր
 իմիշ: Օնլար 1400 քիշի օլուպ Ֆրանսանըն տա-
 խիլի գասապալարընա տաղըլմադ էմրի վէրիլ-
 միշ տիր:— Սիւրիատան ճէնուպի Ամէրիգայա
 վէ Ֆրանսայա տօղրու պէօյիլք պիր հիճրէթ
 ազընթըսը պաշլամըշ տըր: Պու հալ միլլէթին
 մէվճուտիյէթինէ ախէր պիր տարպէ տիր: Ֆը-
 րանսըղար շիմտի շիտտէթ իլէ օրալարը թէս-
 քին էթմէյէ չալըշաճազլարը սըրատա պու հա-
 րաքէթ ճաիզ տէյիլ տիր: Լաքին իշիլիլք հէր
 չէյի կէօզէ ալտըրըյօր:

ԱՐԱՆԸԼԸՅՈՐ

Մարաշ եազընընտա Եէնիճէ Բէօյաէն վէ
 Մարաշըն Պէյթէլ չալիրտէրինտէն իթուն
 Մազմանեան վէ հէմշիրէսի Մարիամ 1919տա
 Մարաշտան Փիրարլէ Ատանայա վէ օրատան
 պիր իարուլթու կէնճ իլէ Ամէրիգայա կէշմիշ
 տիրլէր: Պունլար հազընտա մալիւմաթըն ա-
 թիտէքի էտէսէ պիլտիրիլմէսի արզու օլընըր:
 Krikor Mourhadian
 Care of Rev. Hadidian
 American Press, Beirut, Syria

Մ Ի Ի Ն Տ Ե Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ.—
 Ամերիգատափի Հայ Աւետարանականլարըն
 Միւսթապալի
 Գաթօլիք Գօնկրէսի
 ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—
 Նամալիւմ Քրիստոս վեր. Ս. ՐէճէՊԵԱՆ
 Ամէրիգա Սիթիքընի Օլանգալարա
 ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ.—
 Աքրահամ Աղա Մէմլէֆէթտէ
 ՏՕԳ. ՆԱԳԱՇԵԱՆ
 Սիւրիա վէ Էրմէնիլէր վեր. Ն. ՍԱՐԵԱՆ
 ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ.—
 Աթիմա Սգուլ ալ Րիլիքըն
 ՓՐՕՖ. Լ. ԼԵԻՈՆԵԱՆ
 Լօս Անճէլըս
 ՄԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ.—
 ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ.—